

MEĐUNARODNI SALON STRIPA INTERNATIONAL COMICS FESTIVAL

2011

STUDENSKI KULTURNI CENTAR BEOGRAD
STUDENT CULTURAL CENTER BELGRADE
SREĆNA GALERIJA / HAPPY GALLERY

MEĐUNARODNI SALON STRIPA INTERNATIONAL COMICS FESTIVAL

Urednik Salona / Editor of the Festival
Milosav Miki Pješčić

Program domaćih autora / Domestic Authors Program
Vladimir Vesović

Međunarodni program / International Program
Bojan M. Đukić

Program specijalnog gosta Salona / Special Guest Program
Dejan Nikolaj Kraljačić

Stručni konsultant / Technical Consultant
Zdravko Zupan

Tehnički saradnik / Technical Assistant
Uroš Begović

Likovna i dizajnerska rešenja / Art and Design
Predrag Mladenović

Vizuelni identitet 9. Salona / Visual Identity of the 9th Festival
„A ti kao ne znaš?“ / „So, don't you know?“ - **Tihomir Čelanović**

Vizuelni identitet Salona stripa / Visual Identity of the Festival
„Reskjuden - spasitelj, izbavitelj“ / „Rescueman“ - **Mijat Mijatović**

29. IX - 02. X 2011

STUDENTSKI KULTURNI CENTAR BEOGRAD
STUDENT CULTURAL CENTER BELGRADE
SREĆNA GALERIJA / HAPPY GALLERY

U vremenu predašnjem i sadašnjem, kada se srpska publika odrodila od stripa (makar na način na koji je deveta umetnost bila popularna i uticajna osamdesetih) raduje i ohrabruje činjenica da je ove godine na konkurs pristiglo skoro 250 radova iz čak 32 države uključujući Škotsku, Letoniju, Uzbekistan i Mjanmar.

Početni entuzijizam članova žirija, od kojih je svako vezan za strip umetnost, bio je opravdan jer se 2011. godine - u vreme kada je na trafikama nova Stripoteka uvek sakrivena iza nekog dubioznog ženskog magazina i kada jedino Zagor i Dilan Dog imaju koliku-toliku produ - pojavilo toliko izvanrednih radova mladih i manje mladih zaljubljenika u strip. Tako preovladava tradicionalistička sistematizacija, iznenađuje broj istinski originalnih i avangardnih radova. Strip kao sestrinska umetnost filma ima skoro 120 godina - ako ne računamo bizone iz Altamire ili egipatske hijeroglife. Tako se čini da je skoro sve rečeno, međutim, svako vreme ima svoje čitanje, svoje patnje, svoje radosti i svoj bol. Na ovaj konkurs pristigli su radovi koji revizionistički gledaju na sumnjivu noviju istoriju. Imamo četnike, razočarane komuniste, ozlojadene radnike, obeshrabrene narkomane, ali i vitežove, zmajeve, super heroje, i običan svet. Radovi su slati i uramljeni i u obliku šolja, i kao mozaik i kao obična tabla i kao običan kaiš. Ipak, činjenica je da interesovanje za strip raste. Sa druge strane, strip je nekako uvek bio određen kao muška umetnost, ali količina radova lepšeg pola sa svim elementima ženskog pisma ohrabruje kako žiri, tako i epohu. Što se tiče glasanja, izgleda da je postojala neka vrsta prećutnog koncenzusa. Nekada je opšti kvalitet univerzalno prepoznat; nekada su, kao nekim začudnim geštalt metodama, iz preseka isplivavali, makar u magnovenju, neki stripovi koji će, ako ne danas, onda sigurno sutra zasijati u punom svetlu.

Deveti salon stripa u Beogradu, na godinu dana od velike desetogodišnjice, donosi nadu u medijum i umetnost. Pogotovu kada se radi o takmičarima uzrasta do 15 godina. Zadivljuje da nekim devojčurcima i dečacima više paše da se izraze kroz strip nego preko sms emotikona ili popunjavanjem statusa na Fejsbuku. Godine 2011, mi kao žiri svedoci smo da u 236 radova koji su pristigli postoji i 236 svetova. Nekada su oni narativno nepostojeći, nekada je samo jedan kadar sveobjašnjavajući, nekada je sve uvijeno u oblantu dobro poznatog zapleta. Ono što je najvažnije, strip nije na samrtnom ropcu u Srbiji, nije ni rekoalescent. Strip se oseća odlično, i dovoljno je doći u SKC da se ova činjenica trijumfalno potvrdi...

dr Aleksandar S. Janković, docent FDU

In the previous and current period of time characterized by the alienation of Serbian readership from the comics media (at least the way it used to be popular and influential in the eighties) it is the reason to be joyous and encouraged with the fact that this year's competition has attracted almost 250 entries from even 32 countries including Scotland, Letonia, Uzbekistan and Myanmar.

The initial enthusiasm of the Jury members individually connected with comics art was well founded since in 2011 - at the time when on news-stands Stripoteka is always hidden behind a dubious ladies' journal and Zagor and Dylan Dog have a so-so acceptance - a lot of outstanding artwork by young and not-so-young comics enthusiasts burst onto the scene. Although the traditionalist systematization is still prevalent, the number of truly original and avantgarde achievements is surprizing. Comics as the film's sister-art is almost 120 years young - not counting the cave bisons paintings from Altamira or Egyptian hieroglyphs. Although it appears that almost everything is said, every timeframe has its own reading, its own sufferings, joys and pains. This competition was reached by creations revisionistically observing the newer suspicious history. We got Chetniks, disappointed Communists, outraged working class members, discouraged dopeheads, but also knights, dragons, superheroes and ordinary people. Artwork was mailed framed, shaped as a cup, in the mosaic form and as the ordinary page or a tier. Nevertheless, it's obvious that the interest for comics is on the raise. On the other hand, comics were somehow always predestined to appear as the 'boys club artform', but the amount of artwork submitted by the fairer sex with all the elements of feminine artistic approach is encouraging for the jury and the timeframe. Regarding the voting, it seems that there was a kind of silent consensus. Sometimes the universal quality is universally recognized; sometimes, like through some bizarre gestalt methods, even in a flash, some above the average comics have resurfaced that will, if not today then certainly tomorrow shine in full light.

Ninth Belgrade Comics Salon, one year prior to the great tenth anniversary, brings hope for the medium and art. Especially regarding the contestants up the age of 15. Some girls and boys expressing themselves through the narrative sequentials rather than through the cellphone texting emoticons or Facebook status fill-ins is impressive. In the year of 2011 we are witnessing that in 236 submitted art pieces there are 236 worlds. Sometimes they are non-existent narratively, sometimes only one panel explains it all, sometimes everything is wrapped-up in the cloak of the well known plot. What is the most important, comics are neither on a death bed nor recuperating. Comics medium feels excellent and it is enough to come to the SKC to witness the triumphant confirmation of the fact...

dr Aleksandar S. Jankovic, assistant professor of FDU

KONKURS 9. Međunarodnog Salona stripa 9th International Comics Festival CONTEST

Broj pristiglih radova na konkurs / Total number of works submitted to the contest: 236

Broj učesnika / Total number of participants: 276

Broj zemalja iz kojih su radovi stigli / Total number of countries: 32

Zemlje učesnice / Countries: Argentina / Argentina (3), Bosna i Hercegovina / Bosnia and Herzegovina (15), Brazil / Brazil (2), Bugarska / Bulgaria (6), Crna Gora / Montenegro (3), Francuska / France (2), Holandija / Netherlands (2), Hrvatska / Croatia (2), Indija / India (1), Iran / Iran (2), Kanada / Canada (2), Kina / China (6), Letonija / Latvia (1), Mađarska / Hungary (16), Makedonija / Macedonia (6), Mjanmar / Myanmar (1), Nemačka / Germany (1), Poljska / Poland (9), Portugal / Portugal (2), Rumunija / Romania (6), SAD / USA (5), Slovačka / Slovakia (2), Slovenija / Slovenia (3), Srbija / Serbia (161), Škotska / Scotland (1), Španija / Spain (5), Švajcarska / Switzerland (1), Švedska / Sweden (2), Turska / Turkey (1), Ukrajina / Ukraine (1), Urugvaj / Uruguay (1), Uzbekistan / Uzbekistan (5)

Žiri / Jury:

Zoran Tucić, strip autor, (predsednik) / comics artist (chairman of the jury)

Darko Perović, strip autor / comics artist;

Radivoj Bogičević, strip autor / comics artist;

dr Aleksandar S. Janković, dramaturg / playwright;

Slobodan Ivkov, istoričar umetnosti i stripski kritičar / art historian and comics critic

Argentina: Julian Rocha, Nicolas Alessandro, Nicolas Perfetto **Bosnia and Herzegovina:** Denis Dupanović, Dženis Avdić, Elma Čuprija, Emir Durmišević, Emir Pašanović, Filip Andronik, Haris Varajić, Husejin Šljivo, Iman Tuzlić, Kenan Halilović, Lejla Teletović, Marija Kalabić, Matea Stević, Slobodan Rašić, Zdravko Cvjetković **Brazil:** Erico Ayres, Luiz Carlos Balek **Bulgaria:** Daniel Atanasov, Milena Simeonova, Radoslav Koynov, Ralitsa Angelova, Slavena Simeonova, Vladimir Nedyalkov **Canada:** David Lester, Srđan Vučetić **China:** Cai Weidong, Jing Shanli, Li Yingchuan, Run Tang Li, Wang Duo, Xi Chen **Croatia:** Damir Ercegović, Dušan Gačić **France:** Jacques Mazeau, Moniri M Bae **Germany:** Line Wasner **Hungary:** Andras Nemeth, Csilla Szalai, Daniel Csordas, David Cserkuti, Dora Laborc, Gabor Matheika, Gábor Molnár, Henrik Horvath, Karina MacGill, Levente Szucs, Saban Marton, Uray Miklos, Felvideki Peter, Arva Szabo, Szabolcs Puskas, Zoltan Fritz, Zsolt Halmi **India:** Pantagi Umananendarnath **Iran:** Amin Famil Baghestani, Hamed Mortazavi **Latvia:** Ruta Briede **Macedonia:** Aleksandar Stevanov, Blagoja Milevski, Davor Dramikanin, Gjorgji Blazevski, Predrag Đordijevski, Zlatko Krstevski **Montenegro:** Aleksandar Vujošević, Miodrag Mrdak, Nada Stojanović **Myanmar:** Ngai Oo **Netherlands:** Anneke van Steijn, Bart Nijstad **Poland:** Anna Ziokkowska, Jadwiga Zelazny, Jaroslaw Wojtasinski, Krzysztof Brynecki, Lukasz, Samsonowicz, Malgorzata Tabaka, Maria Rostocka, Pawel Marszalek, Robert Olesinski **Portugal:** Joao Sequeira, Miguel Ferreira **Romania:** Andreescu Serban, Butuc Laurentiu, Fabri Ioan Dorin, Marian Mirescu, Mihai Danieleescu **Scotland:** David Kerr **Serbia:** Aleksa Gajić, Aleksa Herceg, Aleksa Kisić, Aleksandar Nikolić, Aleksandar Obradović, Aleksandar Rituper, Aleksandar Zolotić, Aleksandra Nikić, Ana Đaćanin, Ana Delić, Ana Milojković, Andela Jovanović, Andrej Bosnić, Andrej Manić, Andrej Popov, Anja Tanović, Anja Tončić, Atila Corba, Bogdan Đorić, Bojan Debenak, Bojan Kosanović, Bojan Radovanović, Boris Bakliža, Boris Velkov, Borislav Šajtinac, Boško Drobnjak, Brana Nikolić, Branislav Crvenković, Branko Tarabić, Danica Radović, Daniel Kuzman, Daša Spasojević, Dejan Delić, Dejan Mandić, Dejan Radosavljević, Dejan Živković, Dimitrije Stojiljković, Dimitrije Valter, Đorđe Kocić, Dragan Bosnić, Dragan Delić, Dragana Kuprešanin, Dunja Grujić, Dušan Pavlić, Dušan Reljić, Dušan Tizić, Elda Stanković,

Emma Nikolić, Emilia Jelisavčić, Emilija Parezanović, Filip Pandurević, Filip Videnović, Goran Pešić, Goran Tomić, Igor Krstić, Ilija Vojinović, Isidora Popović, Isidora Žerković, Ivica Tanović, Ivica Varjačić, Jakša Lakičević, Jakša Vlahović, Jana Adamović, Janja Limić, Jelena Ceriman, Jelena Čurčić, Jelena Jovanović, Jelena Vučić, Jovan Čosić, Jovan Đurić, Jovan Marković, Jovan Ukropina, Jovana Filipović, Katarina Trbojević, Katarina Vuletić, Lazar Knežević, Lenka Miljković, Ljubodrag Stojanović, Maja Jovanović-Majolinica, Maja Veselinović, Maksim Stevović, Marija Čiča, Marko Đuričić, Marko Šerer, Marko Stojanović, Marko Ubović, Maša Stojanović, Matej Rusmir, Mateja Senesi, Mihaela Radonjić, Mihajlo Bajić, Mihajlo Ilić, Mila Mraović, Milan Anđelković, Milan Janjić, Milan Jovanović, Milica Mastelica, Milisav Banković, Milivoj Kostić, Miloš Nikolovski Meda, Miloš Vujić, Miodrag Pavičević, Miroslav Milutinović, Mladen Maksović, Nataša Vasilović, Nemanja Marić, Nemanja Radovanović, Nevena Mitrović, Nikola Bogojević, Nikola Đurić, Nikola Gocić, Nikola Grubišić, Nikola Markov, Nikola Stevanović, Nikola Vujačić, Olivia Nes, Pavle Zelić, Petar Kujuev, Radmila Pepić, Radmilo Anđelković, Rastko Tarabanović, Sanja Dimitrijević, Sanjin Mašić, Sara Trkulja, Severin Šikanja, Siniša Banović, Slaviša Ševrt, Slavoljub Vuković, Slobodan Jovanović, Sonja Horvat, Srđoljub Nikić, Srđan Đukić, Srđan Vidaković, Stefan Katanić, Stefan Mrkonjić, Stefan Nastić, Stefan Ostojić, Stefan Pleskonjić, Stefan Simić, Stevan Valter, Svetozar Živković, Tanja Kostadinović, Tara Đorić, Uroš Pajić, Uroš Stevin, Uroš Urošević, Vanja Urukalo, Vaso Prelević, Vladimir Kuzmanov, Vladimir Matić-Kuriljov, Vladimir Petković, Vladimir Prebiračević, Vlastimir Mandić, Vukašin Miličević, Zaviša Živković, Željko Manojlović, Zoran Kostić, Zoran Pejić, Zoran Penevski, Zoran Svilar, Zvezdan Farkaš **Slovakia:** Radoslav Repicky, Viliam Slaminka **Slovenia:** Andrej Rozman-Roza, Janez Grm, Matej Kocjan-Koco **Spain:** Bernat M. Gusta, Francisco Villalobos, Marc M. Gusta, Marcos Rafael, Canas Miguel, Collado Leon **Sweden:** Jerry Lasota, Marija Meded **Switzerland:** Thuillard Salem **Turkey:** Hamza Akin **Ukraine:** Valeriy Chmyriov **Uruguay:** Fernando Guzman **USA:** Bat Hilliard, Jeff Dyer, Julia Makivic, Mark Stegbauer, Will Calhany **Uzbekistan:** Asimkhan Vasikhanov, Farrukh Teshayev, Makhmudjon Eshonkulov, Nicolay Sviridenko, Nikolay Popoy

- Aleksa Gajić, Serbia, "Kameni strip" / "Rocky Comic"
 Aleksandar Obradović, Serbia, "Vatrena žrtva" / "Fiery Sacrifice"
 Aleksandar Nikolić, Serbia, "Justin's Squadron" / "Džastinova eskadrila"
 Aleksandar Vujošević, Montenegro, "Mark of Veles"
 Aleksandar Zolotić, Serbia, "Zar ptica" / "The Phoenix"
 Amin Famil Baghestani, Iran, Bez naslova / Untitled
 Ana Milojković, Serbia (script & art) / Zeljko Manojlović, Serbia (color), "Omaja" / "Omaya"
 Andras Nemeth, Hungary, "I'm Gonna Be a Rock Star, Mom!" / "Biću rok zvezda, mama!"
 Andrej Bosnić, Serbia, "Grad trkackih automobila" / "Racing Car City"
 Andrej Rozman-Roza, Slovenia (script) / Matej Kocjan-Koco, Slovenia (art), "The Human Fish" / "Čovečija ribica"
 Andreescu Serban, Romania, "Smoking is Dangerous for the Environment" / "Pušenje je štetno po okolinu"
 Anja Tanović, Serbia, "Zabranjeno dirati" / "Do Not Touch"
 Anja Tončić, Serbia, "Igra" / "The Game"
 Bart Nijstad, Netherlands, "Scuffle" / "Metez"
 Boris Bakliža, Serbia, "O Blagoju" / "About Blagoje"
 Borislav Sajtinac, Serbia, "The Bubbles Quarter" / "Balonska četvrt"
 Brana Nikolić, Serbia, "Gule Gusar" / "Gule the Corsair"
 Branko Tarabić, Serbia, "Plavokosa Smrt" / "The Blond Death"
 Damir Ercegović, Croatia, "Show Must Go On" / "Predstava ide dalje"
 Danica Radović, Serbia, "Sudaje" / "The Moirae"
 Daniel Atanasov, Bulgaria, "Bion"
 Daniel Csordas, Hungary, "Clouds" / "Oblaci"
 David Cserkúti, Hungary, "8 Minutes" / "8 minuta"
 Davor Dramikanin, Macedonia (script) / Blagoja Milevski, Macedonia (art), "The Interview" / "Intervju"
 Dejan Delić, Serbia, "Granica" / "The Border"
 Dragan Bosnić, Serbia, "M.I. Danilović: Čast i slava – Mi smo kraljeva vojska" / "M.I. Danilović: Honour and Glory – We are the King's Army"
 Dragan Delić, Serbia, "Rale"
 Dušan Gajić, Croatia, "Medo" / "Teddy Bear"
 Ema Nikolić, Serbia, "Ljubav na zalasku sunca" / "Love During the Sunset"
 Emilija Parezanović, Serbia, "Istiniti život" / "A Real Life"
 Emir Durmišević, Bosnia and Herzegovina, "Historija je učiteljska smijeha" / "The History is a Lecturer of Laughter"
 Emir Pašanović, Bosnia and Herzegovina (script) / Haris Varajić, Bosnia and Herzegovina (script & art), "This is It" / "To je to"
 Erico Ayres, Brazil, "The Big Fish" / "Krupna riba"
 Filip Andronik, Bosnia and Herzegovina, "Mrzim fudbal" / "I Hate Soccer"
 Filip Pandurević, Bosnia and Herzegovina, "Zmijski kralj je pao" / "King Snake has Fallen"
 Filip Videnović, Serbia, "Ko je ubica?" / "Who is the Murderer?"
 Gabor Molnár, Hungary, "Suburban Wilderness" / "Divljina predgrada"
 Isidora Žerković, Serbia (script & art) / Vukan Žarković, Serbia (script & color), "Bez razlika" / "No Difference"
 Jacques Mazeau, France (script) / Miroljub Milutinović, Serbia (art), "La Druzina"
 Jakša Lakićević, Serbia, "Močvara" / "The Swamp"
 Jakša Vlahović, Serbia, "Request for Urgent Assistance" / "Zahtev za hitnu podršku"
 Jana Adamović, Serbia, "Potera" / "The Chase"
 Janja Limić, Serbia, "Pas heroj i maca" / "Hero-Dog and a Kitty"
 Jeff Dyer, USA (script) / Vladimir Kuzmanov, Serbia (art), "Adam i Eva u Central parku" / "Adam and Eve in Central Park"
 Jelena Čeriman, Serbia (script) / Moniri M Bae, France (art), "Open Your Eyes" / "Otvori oči"
 Jelena Jovanović, Serbia (art) / Ljubodrag Stojanović, Serbia (script) "Neratnik" / "Non-Warrior"
 Jelena Vučić, Serbia, "Moj svet" / "My World"
 Jovan Marković, Serbia, "DummyVille"
 Jovana Filipović, Serbia (script & art) / Nataša Vasilčić, Serbia (script & art), "Molitva pred spavanje" / "A Prayer Before Sleep"
 Karina MacGill, Hungary, "All I'd Ever" / "Sve što sam"
 Katarina Trbojević, Serbia, "Moj izbor" / "My Choice"
 Line Wasner, Germany, "Coyote" / "Kojot"
 Maja Veselinović, Serbia, "Osvald's Secret" / "Osvaldova tajna"
 Maksim Stevočić, Serbia, "Mini Electric"
 Marian Mirescu, Romania (script), Adrian Barbu, Romania (art), "Once Upon a Shrine" / "Bilo jednom u hramu"
 Marian Mirescu, Romania (script) / Butuc Laurentiu, Romania (art), "The Drawer" / "Fioka"
 Marija Čića, Serbia, "Masks" / "Maske"
 Marija Kalabić, Bosnia and Herzegovina, "Mali Toma", "Mačka, miš i kokoška", "Papak" / "Little Tom", "A Cat, a Mouse and a Chicken", "Hoof"
 Marko Stojanović, Serbia (script) / Adrian Barbu, Romania (art), "Na kraju krajeva" / "In the Very End"
 Marko Stojanović, Serbia (script) / Denis Dupanović, Bosnia and Herzegovina (art), "Urbana legenda" / "The Urban Myth"
 Marko Stojanović, Serbia (script) / Jovan Ukropina, Serbia (art), "Ispisnici" / "Old Friends"
 Marko Stojanović, Serbia (script) / Siniša Banović, Serbia (art), "Helluva Ride" / "Paklena vožnja"
 Marko Šerer, Serbia, "Solaro Dinamit" / "Solaro Dynamite"
 Matea Stević, Bosnia and Herzegovina, "Papak" / "Hoof"
 Matej Rusmir, Serbia, "Muve vs Komarci" / "Flies vs Mosquitoes"
 Maša Stojanović, Serbia, "The Most Amazing News" / "Najneverovatnije novosti"
 Mihaela Radonjić, Serbia (script) / Branislav Crvenković, Serbia (art), Bez naslova / Untitled
 Milan Janjić, Serbia, Bez naslova / Untitled
 Milan Jovanović, Serbia, "Afterparty"
 Milisav Banković, Serbia, "Hypermarket" / "Hypermarket"
 Miodrag Mrdak, Montenegro, "Legenda o nepobjedivoj" / "The Legend of the Undeafated"
 Nevena Mitrović, Serbia, "Kraljević Marko" / "Prince Marko"
 Nicolas Alessandro, Argentina (script) / Julian Rocha, Argentina (art), "Chance" / "Slučaj"
 Nicolas Perfetto, Argentina, "Anesthesia" / "Anestezija"
 Nikola Đurić, Serbia (script) / Uroš Urošević, Serbia (art), "U poljima kaktusa" / "In the Cactus Fields"
 Nikola Grubišić, Serbia, "Družina frizera Dangube" / "Hairdresser Gadabout's Gang"
 Nikola Stevanović, Serbia, "Buzdovan" / "The Mace"
 Olivia Nes, Serbia, "The Divine" / "Proročanstvo"
 Pavle Zelić, Serbia (script) / Igor Krstić, Serbia (art), "Legenda o četvorci" / "The Legend of Four"
 Pavle Zelić, Serbia (script) / Milica Mastelica, Serbia (art), "Devojka sa vetrom u nogama" / "The Girl with Wind in Her Legs"
 Pawel Marszalek, Poland (script) / Krzysztof Brynecki, Poland (art), "Arthur" / "Arthur"
 Pawel Marszalek, Poland (script) / Lukasz Samsonowicz, Poland (art), "Stupidity Cannon" / "Top gluposti"
 Petar Kujučev, Serbia, "Honeyman protiv divovskog leptira" / "Honeyman vs Giant Butterfly"
 Peter Arva-Szabo, Hungary (script) / Henrik Horvath, Hungary (art) / Marton Uray, Hungary (letters), "Ziggy Zebra: the Quiet Game" / "Zebra Zigi: tiha igra"
 Radmilo Anđelković, Serbia (script) / Dušan Reljić, Serbia (art), "Gotik: Poreznik" / "Gothic: The Taxman"
 Ralitsa Angelova, Bulgaria, "Fans of Faith" / "Lepezce subbine"
 Rastko Tarabanović, Serbia, "Herojski strip" / "A Heroic Comic Book"
 Robert Olesinski, Poland (script) / Jadwiga Zelazny, Poland (art), "Diamond" / "Dijamant"
 Sanja Dimitrijević, Serbia, Bez naslova / Untitled
 Sara Trkulja, Serbia, "More" / "Seaside"
 Slaviša Ševrt, Serbia, "Man in Space" / "Čovek u svemiru"
 Slobodan Jovanović, Serbia, "Ravijojla"
 Srdan Vučetić, Canada (script) / Dejan Mandić, Serbia (script & art) / "Riječnik šireg zavičaja Ohajua" / "The Dictionary of the Broad Homeland of Ohio"
 Stefan Katanić, Serbia, "Danasnja lekcija" / "Today's Lesson"
 Stefan Pleskonjić, Serbia, "Karađorđe i Miloš: Spomenar" / "Karađorđe and Miloš: Scrapbook"
 Szabolcs Puskas, Hungary (script) / Zsolt Halmi, Hungary (art) / "Caleb"
 William Slaminka, Slovakia, "Yes, Boss" / "U redu, šefe"
 Vladimir Matić-Kuriljov, Serbia, "Pakla" / "A Pack of Smokes"
 Vladimír Mandić, Serbia, "Rambo Amadeus: Beton, beton" / "Rambo Amadeus: Concrete, Concrete"
 Vukašin Milićević, Serbia, Bez naslova / Untitled
 Will Caligan, USA (script) / Bat Hilliard, USA (art) / Mark Stegbauer, USA (art) / Bojan Debenak, Serbia (color) / Bojan Radovanović, Serbia (color), "Grimm: Dynastija" / "Grim: Dinastija"
 Zoran Kostić, Serbia, "Dokolica" / "Leisure"
 Zoran Pejić, Serbia, "Dolazi po mene ona" / "She is Coming for Me"
 Zoran Penevski, Serbia (script) / Dušan Pavlič, Serbia (art), "Knjiški moljci" / "Bookworms"
 Zvezdan Farkaš, Serbia, "Liz" / "Lick"

**NAGRADE / AWARDS AND PRIZES:
NAGRADE ŽIRIJA / JURY AWARDS**
· GRAND PRIX:

Marko Stojanović, Serbia (script) / Jovan Ukropina, Serbia (art),
"Ispisnici" / "Old Friends"

**· NAJBOLJE OSTVARENJE
U DOMENU KLASIČNOG STRIP JEZIKA/
AWARD FOR THE BEST TRADITIONAL STYLE COMIC:**

Marko Stojanović, Serbia (script) / Denis Dupanović,
Bosnia and Herzegovina (art), "Urbana legenda" / "The Urban Myth"

**· NAJBOLJE OSTVARENJE
U DOMENU ALTERNATIVNOG STRIP JEZIKA /
AWARD FOR THE BEST ALTERNATIVE COMIC:**

Boris Bakliža, Serbia, "O Blagoju" / "About Blagoje"

· NAJBOLJI SCENARIO/ AWARD FOR THE BEST SCRIPT:

Ljubodrag Stojanović, Serbia, "Neratnik" / "Non-Warrior"

· NAJBOLJI CRTEŽ / AWARD FOR THE BEST GRAPHICS:

Siniša Banović, Serbia, "Helluva Ride" / "Paklena vožnja"

**· SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA
ZA INOVACIJU U STRIP UMETNOSTI /
SPECIAL JURY AWARD FOR INVENTIVENESS:**

Aleksa Gajić, Serbia, "Kameni strip" / "Rocky Comics"

**NAGRADE ŽIRIJA
U KATEGORIJI TAKMIČARA DO 15 GODINA /
JURY AWARDS FOR THE AUTHORS UP TO 15
YEARS OF AGE**
· MLADI LAV / YOUNG LION SPECIAL AWARD:

Katarina Trbojević (1999), Serbia, "Moj izbor" / "My Choice"

**· SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA NAJBOLJU IDEJU /
SPECIAL JURY AWARD FOR THE BEST IDEA:**

Jakša Lakićević (1999), Serbia, "Močvara" / "The Swamp"

**· SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA ZREO I MAŠTOVIT
IZRAZ / SPECIAL JURY AWARD FOR MATURITY AND
IMAGINATION:**

Vukašin Milićević (1996) Serbia, Bez naslova / Untitled

**· SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA NAJMLAĐEG
UČESNIKA / SPECIAL JURY AWARD FOR THE YOUNGEST
CONTESTANT:**

Janja Limić (2005), Serbia, "Pas heroj i maca" /
"Hero Dog and the Kitty"

Sara Trkulja (2005), Serbia, "More" / "Seaside"

**NAGRADE SPONZORA I PRIJATELJA SALONA /
AWARDS OF THE SPONSORS AND FRIENDS OF
THE FESTIVAL**
**· NAGRADE FIRME COMPUTER LAND BEOGRAD /
COMPUTER LAND d.o.o. AWARDS:**

1. Slobodan Jovanović, Serbia, "Ravijojla"

2. Aleksandar Zolotić, Serbia, "Žar ptica" / "The Phoenix"

3. Stefan Katanić, Serbia "Današnja lekcija" / "Today's Lesson"

**· NAGRADA STRIPOTEKE /
STRIPOTEKA MAGAZINE AWARD:**

Marko Stojanović, Serbia (script) / Adrian Barbu, Romania (art),
"Na kraju krajeva" / "In the Very End"

**· NAGRADE IZDAVAČKE KUĆE SYSTEM COMICS /
SYSTEM COMICS PUBLISHING HOUSE AWARD:**

Zoran Penevski, Serbia (script) / Dušan Pavlić, Serbia (art),
"Knjiški moljci" / "Bookworms"

Nevena Mitrović (1995), Serbia, "Kraljević Marko" / "Prince Marko"

**· NAGRADE IZDAVAČKE KUĆE DARKWOOD /
DARKWOOD PUBLISHING HOUSE AWARDS:**

Marko Stojanović, Serbia (script) / Siniša Banović, Serbia (art),
"Helluva Ride" / "Paklena vožnja"

Branko Tarabić, Serbia, "Plavokosa smrt" / "The Blonde Death"

**· NAGRADE KNJIŽARE DELFI /
DELFI BOOKSTORE AWARDS:**

Milislav Banković, Serbia, "Hipermarket" / "Hypermarket"

Pavle Zelić, Serbia (script) / Milica Mastelica, Serbia (art),
"Devojka sa vetrom u nogama" / "The Girl with Wind in Her Legs"

**· NAGRADE ČASOPISA THINK-TANK /
THINK-THANK MAGAZINE AWARDS:**

Slaviša Ševrt, Serbia, "Man in Space" / "Čovek u svemiru"

Davor Dramikanin, Macedonia (script) /
Blagoja Milevski, Macedonia (art), "The Interview" / "Intervju"

**· NAGRADA ČASOPISA STRIPOLIS /
STRIPOLIS MAGAZINE AWARD:**

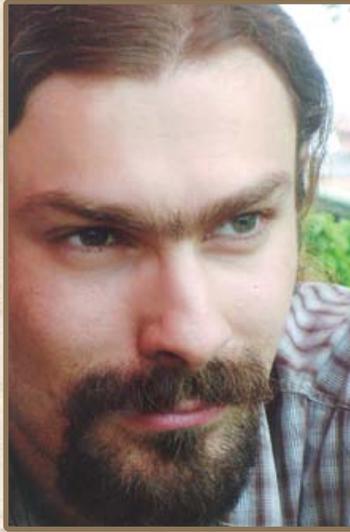
Nicolas Alessandro, Argentina (script) / Julian Rocha, Argentina (art),
"Chance" / "Slučaj"

**· NAGRADA STRIP MAGAZINA MUNJA STRIP /
MUNJA STRIP MAGAZINE AWARD:**

Janja Limić (2005), Serbia, "Pas heroj i maca" / "Hero-Dog and a Kitty"

Marko Stojanović, Srbija / Serbia (scenario / script) Jovan Ukropina, Srbija / Serbia (crtež / art), "Ispisnici" / "Old Friends"

Marko Stojanović rođen je 17. maja 1978. godine u Leskovcu gde i danas živi i radi kao profesor engleskog jezika. Već šesnaest godina crta stripove i prevodi ih („Hellboy“, „Hardboiled“, „Raptors“, „Sky Doll“). Scenarista je strip albuma *Maks Debris*, *Crne duše*, *Postelja od gloga*, *Rekvijem*, *Pasiji životi*, *Prah*, *Pepeo*, *Bajka i druge istine*, *Mrtva straža*, *Le Dico des Hommes*, *Le Dico des Femmes*, *Les 69 secrets à savoir sur les Femmes*, *Les 69 secrets à savoir sur les Hommes*, *Tout obtenir de Lui*, *Tout obtenir d'Elle* i serijala „Vekovnici“ i „Beskrvni“. Piše za nekoliko časopisa (kolumnista je sajta UPPS - www.upps-sajt.com), a autor je i knjige eseja o stripu pod nazivom *Južnjačka Uteha* u izdanju Niškog Kulturnog Centra u ediciji „Eldorado“. Priredio je i uredio monografiju *Leskovački strip 1950-2010*, kao i nekoliko strip albuma domaćih strip autora. Takođe je i glavni i odgovorni urednik niškog strip časopisa *Strip Pressing*, urednik za strip časopisa *Think Tank* iz Leskovca kao i idejni tvorac i suorganizator Balkanskih smotri mladih strip autora, najstarijeg i najmasovnijeg strip festivala na prostoru bivše SFRJ. Vodi sa Srđanom Nikolićem Pekom Leskovačku školu stripa „Nikola Mitrović Kokan“. Dobitnik je nekoliko desetina nagrada, između ostalog prve nagrade Političkog Zabavnika, plaketa Šestog međunarodnog salona stripa u Beogradu za scenario i za klasičan strip, Grand Prix-a sedmog međunarodnog salona stripa u Velesu, Makedonija, i dve Oktobarske nagrade grada Leskovca.

Marko Stojanović was born on May 17th 1978 in Leskovac where he still lives and works as an English teacher. For 16 years he was drawing and translating comics (Hellboy, Hardboiled, Raptors, Sky Doll...). He has scripted albums *Max Debris*; *Black Soul*; *Hawthorne Bed*; *Requiem*; *Dog's Lives*; *Dust, Ashes, Fairytale and Other Truths*; *Deathwatch*; *Le Dico des Hommes*, *Le Dico des Femmes*; *Les 69 secrets a savoir sur les Femmes*; *Les 69 secrets a savoir sur les Hommes*; *Tout obtenir de Lui*; *Tout obtenir d'Elle* and the serials 'Ageless' and 'Bloodless'. He writes for several periodicals (he is a columnist for the UPPS portal - www.upps-sajt.com) and author of a book of comics-related essays entitled *Southern Comfort* published by Cultural Centre of Niš in their edition 'Eldorado'. He has prepared and edited *Leskovac Comics 1950-2010* monography along with several graphic novels of Serbian authors. He is also EIC of *Strip Pressing* comics magazine from Niš, comics editor for the *Think Tank* magazine from Leskovac and initial creator plus co-organizer of Balkan Young Comics Creators Showcase, the oldest and most massive comics festival in the ex-Yugoslavian region. With Srđan Nikolić Peka he is heading 'Nikola Mitrović Kokan' school for comics creators in Leskovac. He won several tens of awards, amongst them the First Politikin Zabavnik Prize, Sixth International Comics Salon Plaque for the script and classical approach to comics, Grand Prix of the Seventh International Salon in Veles - Macedonia and two October Awards of Leskovac.

Jovan Ukropina rođen je 28. septembra 1980. godine u Beogradu. Završio je Višu školu likovnih i primenjenih umetnosti u Beogradu. Od 1992. godine član je škole i radionice stripa „Đorđe Lobačev“. Saradivao je sa scenaristom Markom Stojanovićem na više kratkih stripova sa kojim je osvojio nekoliko nagrada, među kojima su druga nagrada za strip konkursu su Nišu i prvu nagradu Političkog Zabavnika na konkursu SKC-a u Beogradu. Dobitnik je nagrade IBBY na 44. zlatnom peru Beograda. Objavljivao svoje stripe u strip magazinima *Strip Vilajet*, *Think Tank* i *Strip Pressing*. Za časopis *Blic Žena* dugi niz godina realizuje strip „Nevena“. Za francuskog izdavača „12bis“ sa scenaristom Jean-Pierre Pécau-om uradio je album *La ou vivent les morts*. Ilustrovao knjige za brojne domaće izdavače, među kojima se izdvajaju „Kreativni centar“ i „Pčelica“.

Jovan Ukropina was born on September 28th 1980 in Belgrade. He graduated from the College of Fine and Commercial art in Belgrade. Since 1992 he is a member of the 'Đorđe Lobačev' comics school and workshop. He worked together with the script writer Marko Stojanović on several short comics stories winning several awards, amongst which were the Second Prize for comics competition in Niš and the First Prize of Politikin Zabavnik for the SKC Competition in Belgrade. He published his comics in periodicals *Strip Vilajet*, *Think Tank* and *Strip Pressing*. For the magazine *Blitz Woman* he was creating for years the feature 'Nevena'. For French publisher '12bis' he realised *La ou vivent les morts* album with writer Jean-Pierre Pécau. He also illustrated

books for numerous Serbian publishers, amongst them for 'Creative Centre' and 'Busy Bee'.

ISPISNICI

GRAND PRIX
Marko Stojanović, Serbia (script)
Jovan Ukropina, Serbia (art),
"Ispisnici" / "Old Friends"

SEĆAM SE PITANJA,
GEORGIJE. SEĆAM SE
KAKO SI ME NJIME
OŠINIO ONAKO
SLEPAČKI, IZNEBUHA...

...SEĆAM SE KAKO SU MI
U USTIMA REČI UMIRALE
I PRE NOŠTO SU SE RODILE,
KAKO SAM IH, MESTO DA
IH ISPLJUNEM, HALAPLJIVO
PROGUTAO.

A HTEOBI TI REČI,
DA JE IMATI I KRILA
A NE LETETI KAO...

...IMATI JEJONU JEDINU
ŽELJU NA VASCELOM
SVETU A ZNATI DA JE
NJEHO ISPLNJENJE
NIŠTA DRUGO DO SAMA
ZLA KOB, TVOJ LIČNI
CRNI USUD...

...HODITI STAZOM KOJA
VODI KA OTVORENOM GROBLJU,
A NE MOĆI DA UČINIŠ NIŠTA
DRUGO DO DA MU JOŠ BRŽE
POHITAŠ.

KAO...

KAO...

...IMATI NAJLEPŠU
OD SVIH ISTINA I
NAJISTINITIJU OD
SVIH LEPOTA...

...I SHVATITI DA
ČEŠ JE JEDNOG
DANA, KADA ONAJ
KO ME SVI DUGUJEMO
REŠI DA NAPLATI
DUGOVE KOJE
NISMO NAPRAVILI,
ZALNEK IZGUBITI.

KAO...

KAO...

...IMATI RASKOŠNIJE I
KICENIJE SNOVE OD SVIH
KOJE VERUJEŠ DA POZNAJEŠ,
I SUZNIH SE OČIJU S MUKOM
IZNOVA ODVAJATI OD NJIH
SVAKOG JUTRA...

...VAZDA SLUTEĆI, MA
KOLIKO SE USPINJAO,
DA IH NIKADA NEĆES
DOVUĆI NA JAVU.

IMATI KRILA A NE LETETI,
MOJ GEORGIJE,
TO JE KAO...

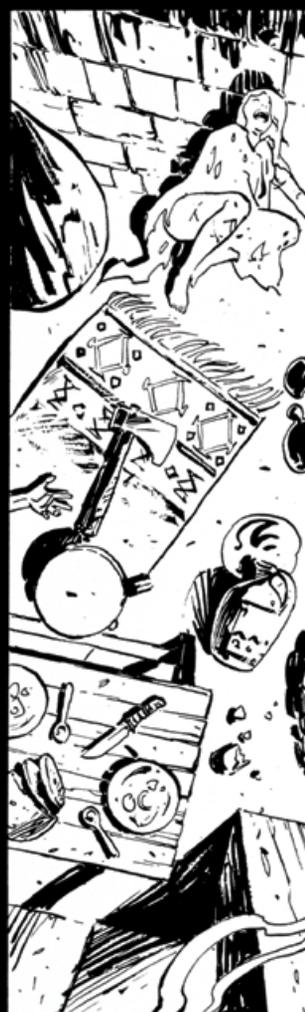

KAO...

...POHARATI, POROBITI,
POSECI, POKIDATI,
POPALITI, POPLOJNATI I
POPISATI NEČIJE TUDE
DOMOVE, RODITELJE,
ŽENE I DECU...

...I PRITOM SE KLETI
SVIM SVETIM DA
VOLIS SVOJE.

KAO...

IMATI JEDNOG JEDINOG
PRIJATELJA NA VASELOM
SVETU...

...I U BESKRAJ
BESPOMOĆNO
SLUŠATI NJEGOVO
SAMRNI ROPAC.

NAJBOLJE OSTVARENJE U DOMENU KLASIČNOG STRIP JEZIKA/
AWARD FOR THE BEST TRADITIONAL STYLE COMIC

Marko Stojanović, Serbia (script)
Denis Dupanović, Bosnia and Herzegovina (art),
"Urbana legenda" / "The Urban Myth"

URBANA LEGENDA

PISE: MARKO STOJANOVIĆ
CRTA: DENIS DUPANOVIĆ

DEŠAVA NAM SE ŽIVOT, A TOGA NISMO SVESNI DOK GOD MI NE UGLEDA MO KRAJ...

...BAŠ KAO ŠTO SAM I JA, PRE NEPLNIH SAT VREMENA, NEDALEKO ODAVDE.

EJ, LEPI.

?

DOPI. DA TI ČITAM IZ PIAN.

DA TI GATAM, SVE DA TI POGODIM, BUDIĆNOST DA SI ZNAS!

TAKO, TAKO...

...DAJ MI RUKU.

!ŠTA VIDIS?

SVE, LEPI...

SVE SE VIDI K'O NA ČELO DA TI PIŠE.

NEMA MNOGO ŠTA NI DA SE VIDI: KOJ' SI ŠTA RADI, KOD TEBE SAM KARTE, KURVE I LOPOVLIK...

KOLIKO JA ZNAM, TREBA DA MI KAZES MOJU BUDIĆNOST A NE PROŠLOST!

AMA, GLUV LI SI TI?

TI NEMA
DA IMAS
BUDUĆNOS'.

TO'LKO SI DUGO
KRAO NA BOGA
DANI DA JE ĐAVO
DOŠ'O PO SVOJE.
...NOČAS ĆE
SI MREJES.

I TEBI
JE TO
SMEŠNO?!
?!

CEL ŽIVOT
ŽIVIM OD
LAGANJE...

...I SAD JEDNOM
KAD REK'O ISTINU
ZBOG TOJ ĆI
MREJEM?

NEGO
ŠTA JE!

IZGUBIO SAM SE ŠTO
SAM BOLJE ZNAO I LIMEO,
I ZAMEO TRAG...

...A ONDA STE TIK
IZA MENE USLI U OVAJ BAR
I JA SAM ZNAO, ZNAO SAM
DA JE PROKLETA VESTICA
BILA U PRAVU...

A JA NEĆU
DA UMREM,
NEĆU!

BLAM
BLAM

LUDILO!

DA, KO BI
REK'O? IZGLEDA DA
JE VRAČARA IPAK
BILA U PRAVU....

KOJA CRNA
VRAČARA?!

KAKO
KOJA, PA
TA KOJU JE
MALOČAS PO
SOPSTVENOM
PRIZNANJU
LIBIO...

AMA, TAJ NIJE
MAKAO IZ BARA
CELO VEĆE! SEDI
TU I CEDI TAJ JEDAN
VISKI SATIMA...

HAHAHA...
VRAČARU SAM
IZMISLIO...

...ALI TO NE
ZNAČI... DA NIJE
BILA U PRAVU...

BIO SAM
NIKO I NIŠTA...
PREDUGO...
NE VIŠE.

SAD SAM
MNOGO VIŠE
OD ONOG KO
PRIČA...

SAD
SAM LIK
U PRIČI...

KRAJ

JEDNOM GODIŠNJE,
SAMO JEDNOM...

NAJBOLJI CRTEŽ / AWARD FOR THE BEST GRAPHICS
Siniša Banović, Serbia, "Helluva Ride" / "Paklena vožnja"

...OTVORE VRATA PAKLA
ZA OVA KOLIČA.

KAD SU JE IZVADILI IZ ZALIVA, TAMO NEGDE
ŠE'SET SEPMJE, ŠE'SET OSME (SLAGAČU VAS),
U NJENOM GEPEKU NAĐENO JE VIŠE ŽABARSKIH
RUKU I NOGU NO ŠTO ZAJEDNO IMA PRVA
POSTAVA ITALIJANSKE FUDBALSKE
REPREZENTACIJE.

A TO JE
ŽESTOKA
MAKINA,
KAD VAM
KAŽEM.

PIŠE:
MARKO
STOJANOVIĆ

HELLUVA RIDE

CRTA:
SINIŠA
BANOVIĆ

NI BAJA ŠTO JE VOZI
NIJE MAČJI KAŠALJ.
PRE NO ŠTO SU GA OSVETLELI K'O
BOŽIČNU JELKU NA USKRS PEDES' PRVE
PO RECIMA DRŽAVNOG TUŽIOCA
SILOVAO JE, UBIO I DELIMIČNO POJEO
(NE OBAVEZNO TIM REDOSLEDOM)
JEDANAEST DEVOJČICA.

IPAK, RAZLOG ŠTO JE
UVEK TAKO DOBRO
RASPOLOŽEN JE ONIH
OSAMNAEST KOJE NISU
NAŠLI...

JEDNOM GODIŠNJE,
SAMO JEDNOM...

...NIJE DOBRO ŽELETI.

JER, NE VIDE SVI OVU MAKINU,
U TOM JE FORA.

VIDE JE SAMO ONI KOJI U TOM
TRENUTKU NEŠTO MNOGO ŽELE.

KADA ONI POGLEDAJU U
PROZORE NEMOGUĆIH KOLICA
KOJA KRAJ NJIH OBAVEZNO
USPORE...

...VIDE ONO ŠTO NIKAKO
NE ŽELE DA VIDE...

...VIDE ONO ŠTO ZAISTA JESU
I ONO ŠTO NIKADA
NEĆE BITI...

...VIDE SAMO JEDAN IZLAZ.

MOJ DRUGAR TU, ALEKS, ON JAKO, JAKO
ŽELI GOMILU STVARI – DA SE OSVETI NEKOM
ZUBI HERMANU, DA ZVEKNE SVOG BIVŠEG
GOSPODARA, DA SE ISKUPI ZA DVESTA GODINA
NOĆI OGREZLIH U NEPOTREBNE ISTINE I
ODUŠEVLJENA KLANJA.

ZATO SU NJEGOVE OČI VEZANE.

DŽAMALE...
NISAM BAŠ SIGURAN
DA JE OVO DOBRA
IDEJA...

A ZAŠTO SVE TO ŽELIM,
I ZAŠTO MI OČI NISU VEZANE?

NEMA VEZE,
BLEDELIKI...

...VAŽNO DA JA
JESAM.

JA TAKOĐE JAKO, JAKO
ŽELIM GOMILU STVARI -
DA ISPROBAM PATRONE
POŠKROPLJENE SVETOM
VODICOM, DA NAPRAVIM
VIJETNAM OD SVETSKE
POPULACIJE DEMONA,
DA KARAM DŽONZI SA
TREĆEG SPRATA U GUZU.

DEMONI MEĐU VAMA
ĆE TO SAZNATI PRE
OSTALIH...
NEMOJTE IM
ZAVIDETI.

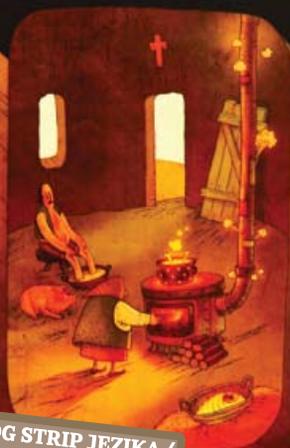
SAZNAĆE I DŽONZI.
E, NJOJ MOŽETE DA
ZAVIDITE.

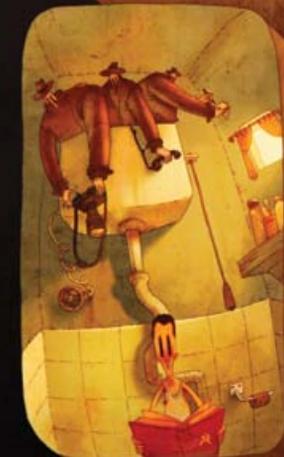
**NAJBOLJE OSTVARENJE U DOMENU ALTERNATIVNOG STRIP JEZIKA /
AWARD FOR THE BEST ALTERNATIVE COMIC**
Boris Bakliža, Serbia, "O Blagoju" / "About Blagoje"

DEBA BLAGOJE JE BAŠ BAO LEGENDA... CEO ŽIVOT JE BAO U KONFLIKTU SA SAMOM SOBOM. PRVO JE BAO ČENIK, A POSLE JE PREDAVAO POKRAŠTAJ. KO ZNA KAKO SE RASCEPLJENO OSEĆAO... VEROVATNO JE ZBOG TOGA I BAO TAJAN NARČIK.

BLAGOJE SE BUNIO PRED GODINE U SVOJIM ŠKOLJICE, U PULKOJ ŽENSKOSNOBI KURJE SA ZEMLJANIM PODIM. SEČMI SE KAKO JE STAJAO SA POKOŠOM POKOŠIJO NAJ ZEMLJANI PODI. BIVELI SE SVIM MAJONESTAROM POKOŠIJA TIPIČNO KRAJŠIŠTAJICE ZA NAŠEG ČENIKERA - DOBAR SI SMOO AKO SI DEBA I ŠKOTIŠTAJ. BIVELI SU PITI. MOBILISALJE ČENIKERE. ISTI GODINE JE DEKORIRAO MEDE U BOŠKI I VRATIO SE ZA KRAJŠIŠTAJICE.

SAMI SE PREDAVAO UBA-I, NIŠU SAZNALI ZA GLUŠTOSTI U RATU PA GA NIŠU DOKAZALI, ALI MORAO JE NA BI SE ZAVELJA NA RAMPOTI JEKNO 9-5 GODINA UZASTOPNO. A CEO ŽIVOT SU GA DOKAZALI NA OKULI, NAŠAVNO. BEZ OKAZIJA NA ŠVE TO, DEBA BLAGOJE JE ZAVRŠIO PARUKIET, KASNIJE DOKORIRAO I OBEZBEDIO SEBI STATUS I UGLED. ONO ŠTO JE NAUZDANJEVIJE: CEO ŠVEGA JEŠTE DA JE NA PARUKIETTU PREDAVAO NI PAKUJE NI VIŠE NEGO POKRAŠTAJ.

ČENIKER A PREDAVAO POKRAŠTAJ... ŠNAŠAO SE BLAGOJE, OKAZIJO GREŠE PREDI KOPUNISTAMA, DA NIŠE IMAO PUKIJA U BUDAVIŠTI DOGAAR NE DO ŠAMPK VIDA. ALI ŽBOG ČENIKERE PROŠTOSTI ŠVE SE ZAVRŠILO ŠAVO NA POKIJE. KAKO SE BLAGOJE OSEĆAO DUBOKO U SEBI NIŠKADA NIŠE REKAO, TIŠAO DA ŠAVO PUKIJA DA NAGARAP. SIGURNO JE BAO JAKO POKIŠTEN, RASTRAJAN IŠEMU DVE POKIŠTOME ŠUPROŠTE TENDENCE.

SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA INOVACIJU U STRIP UMETNOSTI / SPECIAL JURY AWARD FOR INVENTIVENESS
Aleksa Gajić, Serbia, "Kameni strip" / "Rocky Comics"

Aleksa Gajić 2011.

Пише: Љубодраг Стојановић
Црта: Јелена Јовановић

НЕРАТНИК

СТР 1

Када су ме позвали у рат

Пљунуо сам позивара у лице

Растао се са оцем и мајком
(они су подржавали рат)

Растао се са
братом и
сестром
(они су
подржавали
мене).

Лутао сам српским улицама

Спавао на клупама

Аутобуским или
Железничким станицама.

Трудио сам се да забавим
Пијане људе у биртијама
Са укусом мокраће,
Не би ли ми уделили
Који динар, неко пиће,
И нешто да прегризем.

Трудио сам се да заведем жене:
Старе, младе, дебеле, ружне,
Безубе, луде, мудре,
Алкохоличарке и наркоманке,
Не би ли ми дозволиле да
Преславам у њиховим собама,
У њиховим кућама и становима,
У њиховим каучима и креветима.

Униформе су почеле да обилазе
Наше биртије,
Наша окупљалишта,
Наша светиштва.

Са собом су уместо жена
Доводили аутомате.
Људи који су уместо фалуса
Користили ножеве.
Морао сам да побегнем.

Шетао сам прљавим
Српским улицама.

Неокупаног и неочешљаног
Пронашли су ме у парку.

Одвели су
ме у станицу.
Мало су ме
тукли,
Много више
су ми претили.
Говорили су о
моралу и
патриотизму.
Говорили су о
светој
дужности
Сваког Србина.

Послали су
ме негде
Где никада
нисам био.

"Наши" су заробили "Њихове". Наредили су нам да пуцамо,

Наредили су нам да
убијемо
Јаднике који су
клечали

Гледајући нас као да смо богови
Док су чекали метак у чело
Бутећи, плачући, молећи или причајући.

Бацио сам пиштољ.
Командир је урлао на мене.

Вратио ми је пиштољ у руку.

Опет сам га бацио.
Командир ме је шамарао.
Претио је да ће ме убити
Ако не убијем.
Стајао сам као кип
Мирећи се са судбином
Да ћу умрети заједно
Са "Њиховима".

Одвели су ме у неку страћару
Где су ми мањем смрскали стопало.
"Сваки злочин заслужује казну."
Рекли су.

Урлао сам
од болова.
Рекли су ми
да могу кући.
И даље нисам
знао где сам.

Уз помоћ неке бакице
Која се сажалила на
Јадног богаља

Завршио сам у болници
Где су ме задржали наредна
3 месеца.
Потом су дошли "Њихови".
"Њихови су побили све "Наше"
Лакше него што шинтери убијају псе.

"Њихов" са аутоматом је стајао
Испред мога кревета.
Сада сам ја био у прилици да
Ћутим, плачем, молим или причам.
Не сећам се, мислим да сам
Гледао свог будућег убицу у очи.
Могуће је да сам се смешкао.
Вероватно је лепо
Умрети са осмехом на уснама.

Један "Њихов" је пришао
Мом будућем убици.
Шапутао му је
(нисам могао чути шта).
Остао сам жив,
Отишли су из болнице.

Проверио сам
да ли је неко
Од "Наших"
можда био жив.
Сви су били
ефикасно
побијени.

Обукао сам цивилну гардеробу
Коју сам пронашао у болници,
Изашао на улицу, и шепајући
Кренуо ни сам не знам где.

Два месеца касније,
Дошао сам у свој град.
Ушао сам у стан својих родитеља.

Мајка је плакала,

Брат и сестра су ћутали.

Изашао сам из стана,

Вратио се у
биртију
Која је зврјала
празна.
Мирис мокраће је
и даље
Био једнако јак.
Наручио сам
дуплу љуту.

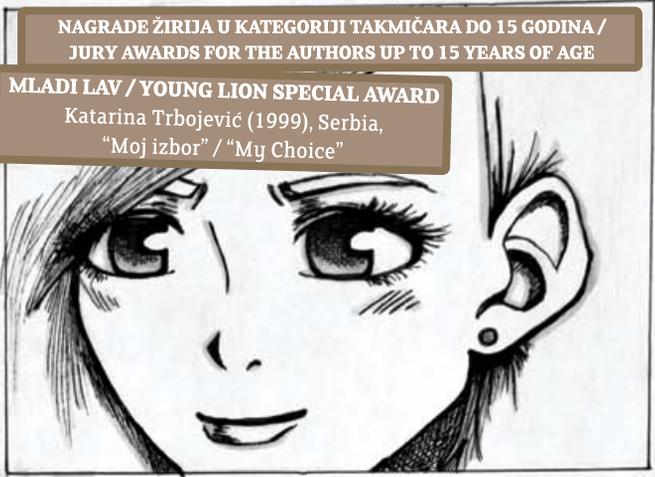

Спустио сам главу на сто
И заспао сном праведника.

КРАЈ

MLADI LAV / YOUNG LION SPECIAL AWARD

Katarina Trbojević (1999), Serbia,
"Moj izbor" / "My Choice"

I TAKO, ISPOSTAVILO SE DA SMO SE IAN I JA UPOZHALI...

ALI, ČINILO MI SE, DA ŠTO ME NAOMI VIŠE TERA DA PRAVIM VELIKE KORAKE SA IANOM, TO SE SVE VIŠE SVADAMO...

...OČIGLEDNO ZATO ŠTO SAM JA PREVIŠE OKLEYALA PRE NEGO ŠTO NEŠTO URADIM...
EJ, NAOMI, NIŠTA SE NE DESAVA SA IANOM!

A NJU JE TO STRAŠNO ŽIVCIRALO...

OH JE 100% ZALjubljen U TEBE! SAMO MU PRVA PRIĐI...!!!

I love you

ALI...

IZVINKI, ALI JA STVARNO NE MOGU DA SE TRUPIM VIŠE OD TEBE, A TI MI NE VERUJES...

OD KAKO SMO NAOMI I JA SVE ČEŠĆE POČELE DA SE SVADAMO, PRIMETILA SAM DA SE IAN I NAOMI VIŠE PROŽE...

TO ME JE STRAŠNO PEKLO...

ZAŠTO BI MI NAOMI OVO RADILA?

A GDE JE ONO SAOSEĆANJE KOJE SE RANIJE IMALA I ZBOG KOGA SAM JE ZAVOLELA?

JEDNO VEĆE, NAOMI I JA SMO SE STRAŠNO POSVAĐALE, TOLIKO DA ZE I IAN ZNAO

IAN I JA NISMO RAZGOVARALI...

KAO NI NAOMI I JA.....

NAOMI SE DRUŽILA SA DEVOJKAMA IZ DRUGIH ODELJENJA.

POVREMENO BIH ODHVATILA NJEN POGLED...

...POGLED, KAO NI NIKO NE GOVORIO NIŠTA DOBRO... KAO DA MI SE SVETI ZBOG NEČEGA...

NAPISAO I
NACRTAO:

MOČVARA

JAKŠA
LAKIČEVIĆ

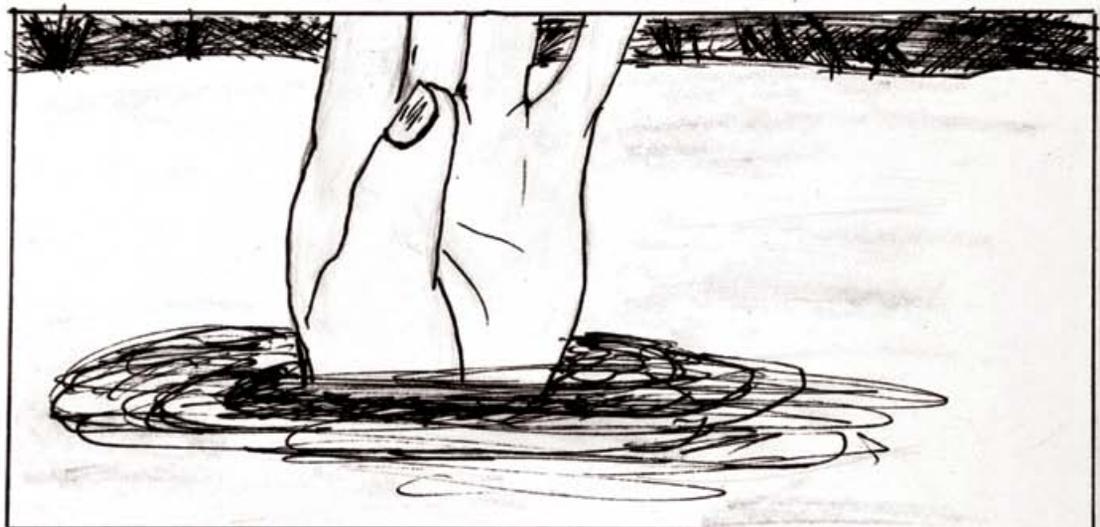
NAGRADE ŽIRIJA U KATEGORIJI TAKMIČARA DO 15 GODINA /
JURY AWARDS FOR THE AUTHORS UP TO 15 YEARS OF AGE

SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA NAJBOLJU IDEJU
/ SPECIAL JURY AWARD FOR THE BEST IDEA

Jakša Lakičević (1999), Serbia,
"Močvara" / "The Swamp"

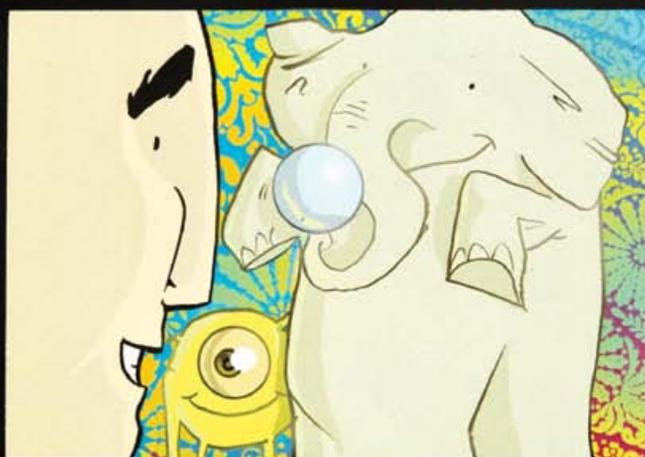

ГДЕ САМ ЈА КОГ ЂАВОЛА?!?

**SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA ZREO I MAŠTOVIT IZRAZ /
SPECIAL JURY AWARD FOR MATURITY AND IMAGINATION**
Vukašin Milićević (1996) Serbia,
Bez naslova / Untitled

SPECIJALNA NAGRADA ŽIRIJA ZA NAJMLAĐEG UČESNIKA /
SPECIAL JURY AWARD FOR THE YOUNGEST CONTESTANT

Janja Limić (2005), Serbia,
"Pas heroj i maca" / "Hero Dog and the Kitty"

Novica KRULJEVIĆ

Rođen u Prištini 10. februara 1927. godine, Novica Kruljević je u svom radnom veku promenio više zanimanja. Bio je višestruki prvak Jugoslavije u debatnoj stenografiji, a u penziju je otišao kao novinar-stenograf *Politike*. Međutim, svaki slobodan trenutak provodio je baveći se jednom od svoje tri velike ljubavi: šahom, stripom ili slikarstvom.

Sa prvim stripom, obradom istočnjačke bajke „Ribar i džin“, debitovao je 1960. godine na stranicama *Politikinog zabavnika*. Potom se okrenuo klasicima omladinske književnosti i, u periodu od 1963. do 1966, za isti list nacrtao još tri stripa po romanima Žila Verna, „Prav, a osuđen“ i „Tajanstveno ostrvo“, a po romanu Fenimora Kupera „Bravo“. Zanimljivo je da je ovaj poslednji strip tih godina objavljen i u slovenačkom stripovanom listu *Zvitorepec*, ali još je zanimljivije da ga je Novica Kruljević tom prilikom ponovo nacrtao sa malim odstupanjima u odnosu na originalni predložak. U prvoj polovini šezdesetih uradio je i jedan strip savremene tematike iz sportskog života prema scenariju koji je napisao poznati sportski novinar Rade Stanojević. Pomenuti strip je pod naslovom „Zvezde ringa“ izlazio u *Politici ekspres* u kaiševima i to kao dnevni strip.

Kada je krajem šezdesetih *Politikin zabavnik* prešao na magazinski format, Kruljević je objavio seriju strip tabli o istaknutim jugoslovenskim sportistima pod naslovom „Priča o sportisti“. Iz tog perioda datira i jedan kraći strip od četiri strane, „Čkalja na Mesecu“, odnosno „Čkaljin povratak sa Meseca“ u kome se u glavnoj ulozi pojavio popularni komičar Miodrag Petrović Čkalja. Strip je objavljen 1969. godine, a u njemu se pored Čkalje pojavljuju i druge javne ličnosti: Miloje Mića Orlović, Jovan Ščekić, Kamenko Katić, Milivoj Jugin i dr.

Sedamdesetih godina Novica Kruljević napušta rad na stripu i okreće se štafelajnom slikarstvu. I na tom polju ostvario je zapažene rezultate o čemu svedoči nekoliko samostalnih izložbi.

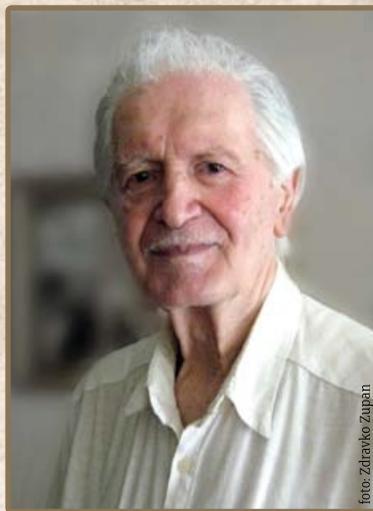

foto: Zdravko Zupan

Born in Priština on February 10th 1927, Novica Kruljević had changed many professions during his working life. He has been the multiple Yugoslavian champion in debate shorthand and has retired as *Politika* journalist-stenographer. But, he has been spending every available moment of his time-off dedicated to one of his three great loves: chess, drawing comics and painting.

He had debuted in 1960 with his first comics strip based on a far-eastern fairytale "The Fisherman and The Giant" on the pages of *Politika's Funnypaper (Politikin zabavnik)*. He had turned then to the classics of the youth literature and during the 1963-1966 period he drew for the same publication three more comics strips based on the novels by Jules Verne "Innocent but Sentenced" and "Mysterious Island" and "Bravo" based on Fenimore Cooper's writings. It is interesting to note that the last one was published at the time in Slovenian *Zvitorepec* magazine but even more interesting is the fact that Novica Kruljević drew anew for the occasion the strip with minor deviations compared to the original. In the first half of the 60's he had drawn a contemporary-themed sports-based strip written by a sport journalist Rade Stanojević. The mentioned strip was entitled "The Ring Stars" and it had its run as a daily feature presented in tiers.

When *Politikin zabavnik* transformed from the newspaper to a magazine format towards the end of the 60's, Kruljević had published a series of comics pages about the distinguished sports personalities under the title "The Sportsman's Story". From that period remains a four-pager "Čkalja on the Moon" or rather "Čkalja's Return from the Moon" starring the popular comedian Miodrag Petrović Čkalja. The comic was published in 1969 and along with Čkalja there were other celebrities of the day: Miloje Mića Orlović, Jovan Ščekić, Kamenko Katić, Milivoje Jugin and the others.

In the 70's Novica Kruljević abandons comics work and turns to the fine arts and easel painting. In this field he has achieved outstanding results with several one-man exhibitions testifying to the fact.

Zdravko Zupan

NAGRADE I PRIZNANJA ZA STRIP IZDAVAŠTVO U SRBIJI AWARDS & PRIZES FOR COMICS PUBLISHING IN SERBIA

“SREĆKO JOVANOVIĆ”

**Nagrada izdavačke kuće Dečje novine Dositej i opštine Gornji Milanovac za izdavaštvo u oblasti stripa
Award of Dečje novine Dositej publishing house and Gornji Milanovac municipality for comics publishing**

Vasa PAVKOVIĆ

Vasa Pavković rođen je 1953. u Pančevu. Završio je Filološki fakultet u Beogradu i postdiplomske studije na istom fakultetu. Radi u Institutu za srpski jezik od 1977. godine.

Objavio je devet pesničkih knjiga, tri romana, šest pripovedačkih zbirki, šest antologija, petnaestak knjiga iz srpske književne tradicije, šest knjiga kritika, dve knjige posvećene stripu - ukupno preko 50 autorskih naslova.

Stripove je počeo da čita pre nešto više od pola veka na stranicama *Kekeca* (Princ Valijant, Krcko, Džeri Spring, Beli konjanik, Talićni Tom), u *Politikinom zabavniku* (Flash Gordon, Miki, Paja, Džoni Hazard); docnije su u njegove ruke stigle edicije *Nikad robom*, *Biblioteka Lale*, *Crtani romani*, pa nedeljnici *Panorama* i *Zenit*, zatim *Stripoteka*, *Cak*, *Eks almanah...* i tako sve do danas.

O stripu je počeo da piše 1984. godine na stranicama *Književne reči*, a onda je kao kritičar stripa saradivao i u *Dnevniku*, *Vidicima*, *Sveskama*, *Vremenu*, *Bestseleru...* Tako su nastale dve knjige posvećene stripu - *Slatki strip* i *Naš slatki strip* u kojima je sakupio tekstove posvećene nekim od najznačajnijih autora i stripova, vraćajući devetoj umetnosti svojevrstni čitalački dug.

U Pančevu je, u saradnji sa Zdravkom Zupanom, objavio monografiju *Veliki san*, posvećenu Srećku Jovanoviću i crtačima koje je on promovisao u izdanjima Dečjih novina.

Voli fudbal, košarku, rokenrol i fotografije dnevne leptire u divljoj prirodi.

Vasa Pavković was born in 1953 in Pančevo. He is a graduate of the Belgrade University - Faculty of Philology and has finished post-graduate studies there. He is employed at the Institute for Serbian language from 1977.

He has published nine books of poetry, three novels, six collections of short stories, six anthologies, cca. fifteen books regarding Serbian traditional literature, six books of critiques, two books about comics - all in all, about 50 authored works.

He has begun reading comics over half a century ago on the pages of *Kekec* (Prince Valiant, Chlorophille et Antracite, Jerry Spring, Le Chevalier Blanc, Lucky Luke), *Politikin Zabavnik/Politika's Funny Papers* (Flash Gordon, Mickey Mouse, Donald Duck, Johnny Hazard); later he has got a hold of *Nikad robom/Never Surrender*, *Biblioteka Lale/The Tulip Library*, *Crtani romani/Cowboy Picture Library*, then weeklies such as *Panorama* and *Zenit*, then *Stripoteka*, *Cak*, *Eks almanah...* and so on, until today.

He has started writing about comics medium in 1984 on the pages of *Književna reč/Word on Literature*, then as a comics critic he started writing for *Dnevnik*, *Vidici*, *Sveske*, *Vreme*, *Bestseler...* so his two books on comics medium have emerged - *Slatki strip/Sweet comics* and *Naš slatki strip/Our Sweet Comics* where he has collected his articles on some of the most significant comics and authors, returning a certain reader's favour to the medium of the Ninth art.

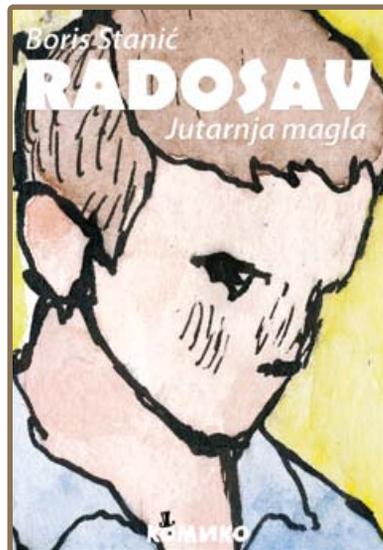
Together with Zdravko Zupan he has published a monography in Pančevo entitled *The Big Dream*, dedicated to Srećko Jovanović and comics artists he had promoted in *Dečje novine/Childrens' Papers* editions.

He likes football, basketball, Rock'n'Roll and takes wild nature photographs of daytime butterflies.

**PRIZNANJE ZA NAJBOLJEG IZDAVAČA DOMAĆEG STRIPA 2010/2011.
AWARD FOR THE BEST PUBLISHER OF DOMESTICALLY ORIGINATED COMICS 2010/2011**

KOMIKO, Novi Sad

Izdavačka delatnost Komiko osnovana je 2009. godine u Novom Sadu s ciljem objavljivanja i bolje prezentacije prvenstveno klasika srpskog stripa, kao i radova naših najboljih savremenih autora. Pokrenuta je edicija *Zlatno doba - vremeplov kroz svet srpskog stripa* koja donosi radove naših klasika u periodu od 1930-ih do 1950-ih. Pored toga, Komiko je organizovao i godišnji konkurs za kratki strip na kome prevashodno učestvuju mladi i neafirmisani stvaraoci. Najbolji radovi sa konkursa objavljeni su u reprezentativnoj luksuznoj antologiji koja predstavlja svojevrсни presek savremenog srpskog stripa. Biblioteka *Moderni srpski strip* u formi klasičnog strip albuma donosi radove naših renomiranih strip autora poput Darka Perovića, Zorana Tucića, Đorđa Milovića i drugih. Od 2011. godine Komiko je svoju delatnost proširio i na licencne naslove, na dela velikana devete umetnosti poput Roberta Kramba i Harolda Fostera, ali i na premijerno objavljivanje najboljih ostvarenja modernog doba, kao što su *Tišina*, *More zove*, *Svet duhova* i drugi.

Komiko the publishing venture has started in 2009 in Novi Sad with the intention to publish and present primarily classics of Serbian comics, along with artwork of current creators. Edition *Golden Age - Time Travel Through the World of Serbian Comics* presents achievements of our classic authors from the 1930's-1950's period. Along with this, Komiko organizes an annual competition for short comics geared towards younger and unrecognized creators. The best art from the competition is published in a luxurious representative anthology that showcases a cross-section through contemporary Serbian comics. Edition *Modern Serbian Comics* presents achievements of Serbian known authors such as Darko Perović, Zoran Tucić, Đorđe Milović and others in the form of classic BD albums. Since 2001 Komiko has spread into licensed titles presentations, like the works of Robert Crumb and Harold Foster but also the first time publishing of the best modern era creations such as *The Silence*, *The Sea is Calling*, *Ghost World* etc.

PRIZNANJE ZA NAJBOLJE INOSTRANO IZDANJE U SRBIJI 2010/2011.
AWARD FOR THE BEST PUBLICATION OF THE FOREIGN MATERIAL IN SERBIA 2010/2011

KONAN, Divlji mač Simerije | Izdavačka kuća DARKWOOD
CONAN, The Savage Sword Of Cimmeria | Publishing House DARKWOOD

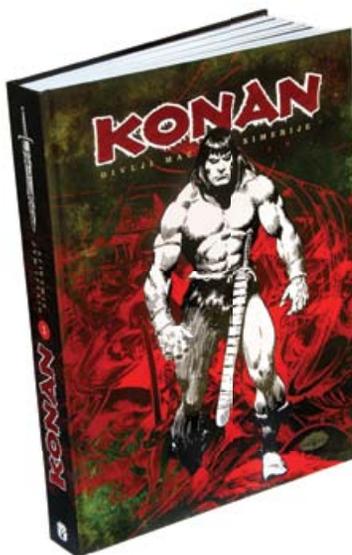
Knjiga 1 - po romanima Roberta Ervina Hauarda *Savage sword of Conan 1 - 7* plus priča iz delova *The Hyborian Age*, Izdavačka kuća Darkwood, Beograd, 2011.

Knjigom *Konan - divlji mač Simerije* započinjemo sagu o Konanu Varvarinu, zaštitnom znaku fantasy podžanra poznatog kao "mač i magija". Kroz knjige koje nameravamo da vam ponudimo predstojećim izdavačkim programom želimo da objedinimo sve priče klasičnog perioda, odnosno sve Konanove avanture u stripovima nastalim u produkciji izdavačke kuće *Marvel*, koja je priče o varvarinu iz hiborijanskog doba (...) objavljivala dobrih dvadesetak godina, od početka sedamdesetih.

Ovom knjigom otvaramo prvu od dve serije, u okviru kojih ćemo objaviti celokupnu *Marvelovu* sagu o najpoznatijem varvarinu na svetu. Konanove avanture su, naime, izlazile u dosta serijala; priče u ovoj knjizi izlazile su u okviru magazina *Savage Sword of Conan*, a drugi najvažniji serijal jeste *Conan the Barbarian*. (...) Uz *Savage Sword of Conan* i *Conan the Barbarian* javljali su se i neki kraći serijali, koji su znali da donesu i premijerno objavljene priče. (...) To što su u pitanju manji serijali, naravno, ne povlači analogiju da su i manje važni i takvu grešku *Darkwood* kao izdavač jednostavno nije želeo sebi da dozvoli. U nekim od tih izdanja premijerno su objavljeni stripovi koji se direktno nadovezuju na tok radnje priča iz glavna dva serijala, čineći organsku, nedeljivu celinu. Objaviti samo deo priče značilo bi strahovito potcenjivanje vernih čitalaca naših izdanja, Konanovih fanova, ali i odstupanje od jednog od postulata naše izdavačke politike - sabrati sve na jednom mestu, u jednu koherentnu celinu, odnosno napraviti knjige onakve kakve smo uvek želeli da budu, a koje nismo dočekali dok se sami nismo latili tog posla. (...) Kako su nam prioritet dve glavne edicije, tako ćemo iz specijalnih izdanja izvući priče koje su nam potrebne da oformimo celinu, a nećemo slepo pratiti svaku manju seriju u okviru koje je izlazio *Konan*.

U okviru naše biblioteke *Riznica* pratićemo na povećanom formatu originalan redosled *Savage Sword of Conan*, dopunjen pojedinim brojevima vanrednih i specijalnih izdanja posvećenih Konanu u crno-beloj štampi, dok će naše drugo izdanje pratiti *Conan the Barbarian* seriju, koja će ići u B5 formatu, odnosno okvirno u formatu originalnih američkih izdanja istoimenog serijala. Drugu seriju, pod nazivom *Hronike*, izdavaćemo u boji i nastaviti tamo gde je njen prethodni izdavač [Beli Put] stao. Detaljan leksikon naroda, bogova, kraljevstava, Konanovih prijatelja i neprijatelja, kao i ostalih najvažnijih pojmova iz Konanovog sveta, pokrenućemo od sedme knjige koja će biti objavljena 2012. godine i završena u desetoj knjizi.

Slobodan Jović, izvod iz predgovora

Book 1 - based on Robert Erwin Howard's novels *Savage Sword of Conan 1-7* plus short stories from the parts of *The Hyborian Age*, publishing house Darkwood, Belgrade, 2011.

With the book entitled *Conan - The Savage Sword of Cimmeria* we are beginning *Conan the Barbarian* saga, the trademark of the fantasy sub-genre known as 'sword and sorcery'. With the books we intend to offer through the incoming publishing program we want to unite all the stories from the classic period, i.e. all *Conan* comicbook adventures produced by *Marvel Comics Group* and published for two decades since the beginning of 1970's.

With this book we are opening the first one of the two serials, within which we shall publish complete *Marvel* saga about the most famous barbarian in the world. Namely, *Conan's* adventures were published

in a lot of serials: stories inside this book have appeared in the *Savage Sword of Conan* magazine and the other most important serial was *Conan the Barbarian*. (...) Along with *Savage Sword of Conan* and *Conan the Barbarian* there were some short serials known for showing the first-time published stories. (...) The fact that these are smaller scale serials of course, does not draw the analogy that they are less important and such a mistake *Darkwood* as the publisher just did not want to allow itself. In some of these editions premiere comics were published directly building on the course of the plot from two main series, making it an organic, indivisible whole. Publishing only part of the story would be a terrible underestimation of devoted readers of our publications, *Conan's* fans, but also a departure from one of the postulates of our publishing policy - gathering everything in one place, in a coherent whole, and making the book the way they always wanted to see it, but we ourselves had to roll up the sleeves to make it happen. (...) Since our priority were two main editions, we intended to pull out stories from special editions that we needed to form the whole, without following blindly every minor series within which *Conan* has appeared.

Within our edition *Treasure Chest/Riznica* we intend to follow on the larger size pages the original *Savage Sword of Conan* sequence, supplemented with particular issues of irregular and special editions devoted to *Conan* in black and white print, whilst our second edition shall follow *Conan the Barbarian* series that will appear in B5 size, i.e. the size of the original American publications of it. Another series entitled *Chronicles* shall be published by us in colour, continuing where its previous publisher [Beli Put] has stopped. A detailed lexicon of people, gods, kingdoms, *Conan's* friends and enemies, as well as other important concepts in *Conan's* world, will be launched from the seventh book to be published 2012th year and completed in the tenth book.

Slobodan Jović, excerpt from his Preface

Marco NIZZOLI (ITA)

Marko Nicoli je rođen u Redio Emilija 1968. godine i diplomirao je na Evropskom institutu u Milanu 1989.

Godine 1987. pridružio se MBP Izdanjima i ilustrovao nekoliko albuma popularne italijanske serije „Alan Ford“.

Primio je nagradu „Rino Albertarelli“ 1991. od ANAFI (italijanske asocijacije prijatelja stripa i ilustracije).

Ilustrujući nekoliko epizoda serije „Andeo tame“ 1991. godine po scenarijima Maksa Bunkera, sa Masimom Semeranom je stvorio baroknu naučno-fantastičnu seriju „Fondacija Vavilon“ za magazin „Sajborg“.

Za ediciju Feniks Marko Nicoli je nacrtao erotski album „Simbejbi“ i grafički roman „Rejmond Kep“ po scenariju Federika Amika.

Od 1995. do 1996. godine nacrtao je dve epizode serije ESP po scenariju Mikelandela La Neve, ubrzo praćene erotskim grafičkim romanima „Zaćarani svet Keto“, „Uvaženi Fliv“ i „Lepo leto“, objavljenim u celini u izdanjima Trentini i potom publikovanim u Francuskoj.

Takode je ilustrovao pet knjiga serije „Napoleon“ za ediciju Serdo Boneli.

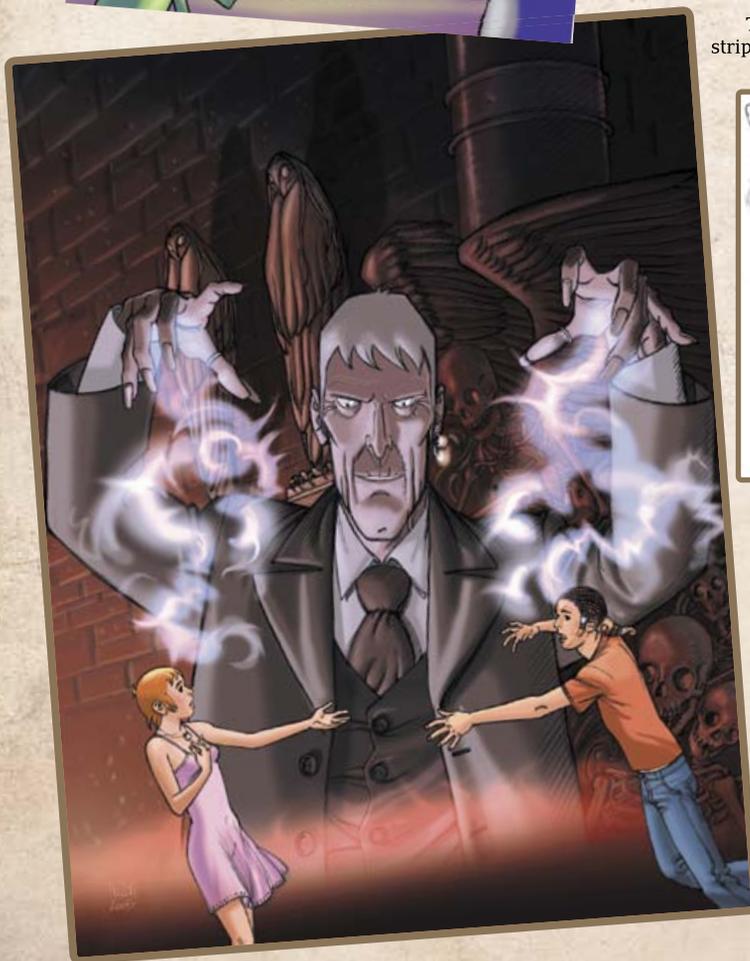
Od 2003. godine objavljuje za francusku ediciju Udruženi humanoidi: „Dan mađioničara“ prema tekstu Mikelandela La Neve i „Deca sumraka“ prema tekstu Masima Semerana, 2006. godine.

Za izdavača Lo Scarabeo, Nicoli je ilustrovao dva špila tarot karata Tajni tarot (1997.) i „Snovi tarot čarobnice“ (2009.)

Sarađivao je sa Alehandrom Hodorovskim ilustrujući epizode „Svet Alef Taua“ za ediciju Delkur (2009.godine).

Za ediciju Serdo Boneli nacrtao je 2010. godine epizodu Dilana Doga za Kolor Fest a trenutno ilustruje epizodu mesečne serije Dylan dog.

Takode predaje na Internacionalnoj školi stripa u Redo Emiliji.

-NIZZOLI-

Marco Nizzoli was born in Reggio Emilia in 1968, and graduated at European Design Institute in Milan in 1989.

In 1987 he joined MBP Editions and illustrated several albums of the popular italian series "Alan Ford".

In 1991 he received the Rino Albertarelli Prize from ANAFI (Associazione Italiana Amici del Fumetto e dell'Illustrazione).

In 1991, after illustrating several episodes of "Angel Dark", written by Max Bunker, with Massimo Semerano he created the baroque science-fiction series "Fondazione Babel" for the magazine "Cyborg".

For Phoenix editions Marco Nizzoli drew the erotic book "Simbaby" and the graphic novel "Raymond Capp" on texts by Federico Amico.

From 1995 to 1996 he drew two episodes of the series ESP written by Michelangelo La Neve, shortly followed by the erotic graphic novels: "Il Vizioso Mondo di Keto", "Il Distinto Fleev" e "La Bella Estate", all published by Trentini editions and then published in France.

He also illustrated 5 books of the series "Napoleone" for Sergio Bonelli Editore.

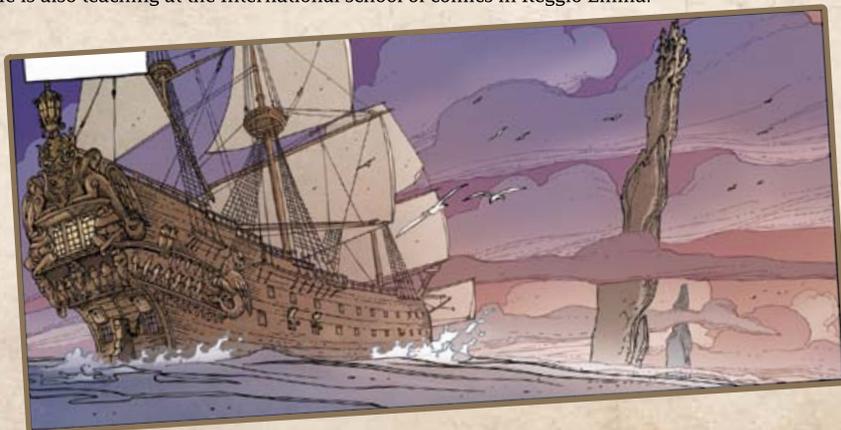
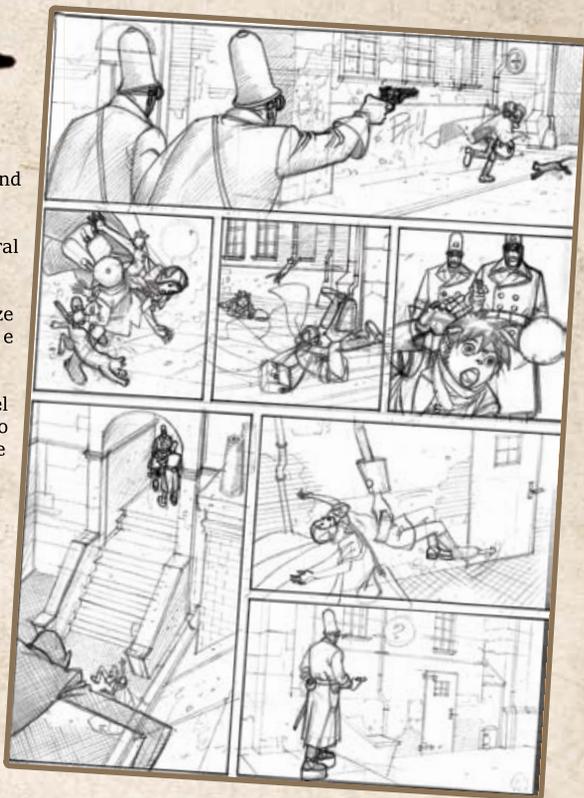
Since 2003 his work has been published in France, by Les Humanoides Associés editions: "Le Jour des Magiciens", on a text by Michelangelo La Neve, and "Les Enfants du crepuscule" on text by Massimo semerano in 2006.

For the publisher Lo Scarabeo Nizzoli illustrated two tarot decks, "I Tarocchi dei Segreti (Secret Tarots)" (1997) and "I Tarocchi dell'Incantatrice dei Sogni (Dream Enchantress Tarot)" (2009).

He collaborated with Alejandro Jodorowsky, illustrating the series "Le monde d'Alef Thau" for Delcourt Editions(2009).

For Sergio Bonelli Editore he illustrated in 2010 an episode of Dylan Dog Color Fest and he is currently illustrating an episode of the monthly seeries Dylan Dog.

He is also teaching at the International school of comics in Reggio Emilia.

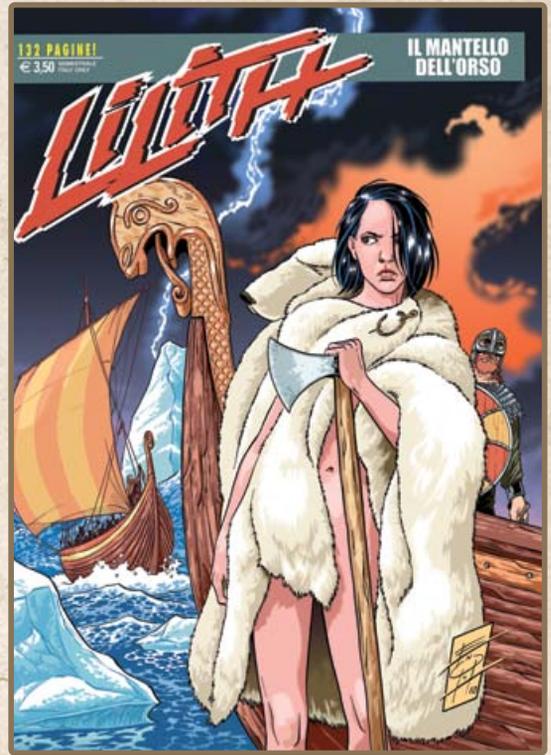

Luca ENOCH (ITA)

Rođen je u Milanu 12. juna 1962. godine. Po okončanju studija, Enoch sledi svoju životnu strast radeći u oblasti samostalne umetnosti - kao grafički dizajner i ilustrator za štampu i reklame. Godine 1990. učestvuje na godišnjem konkursu Međunarodnog kongresa stripa i fantastike u Pratu gde dobija prvu nagradu za svoju priču „Raptus”. Profesionalno debituje mračnom fantastičnom pričom „Ilaja”, u julu naredne godine, u desetom broju *Fumo di China*, za koju je napisao i drugu epizodu, objavljenu u istom magazinu.

Svoj veliki proboj doživljava 1992. godine kratkom pričom „Bersek“ koja je objavljena u šestom broju revije *Intrepido*. Nekoliko meseci kasnije, za isti magazin je započeo serijal „Sprejiz“. Serijal je, od samog početka u 14. broju, brzo postao popularan među čitaocima - do te mere da je dobio sopstveno izdanje koje je objavljio Star Komiks - te 1995. godine osvojio nagrade „Fumo di China“ za Najbolji karakter i Najbolji serial. Kasnije, takođe za *Intrepido*, Enoch je osmislio strip „Skejters“, koji je na svoje stranice trebalo da preuzme *L'Isola che non c'è* i karakter „Piotr, il porno coniglio“ koji još uvek ima neobjavljenu drugu epizodu. Za *Action* je stvorio serijal „Ninjaboy“. Za Bonelija je pisao scenarije i ilustrovao nekoliko priča za „Legs Weaver“. U junu 1999. prvi put se pojavljuje njegov šestomesečni serijal u čijoj se glavnoj ulozi našao još jedan strahotni tinejdžer - četrnaestogodišnja devojčica Gea, luda za rokenrolom i kendom koja svoj život deli na vreme posvećeno školi, rok-svirkama sa bendom i stalnom bitkom protiv uljeza iz drugih prostorno-vremenskih kontinuuma. Geine avanture su se završile u novembru 2007. Enohov naredni projekat pod nazivom „Lilith“ - prema imenu junakinje-vremenskog agenta ovog šestomesečnog serijala - pojavljuje se na kioscima od 21. novembra 2008. godine.

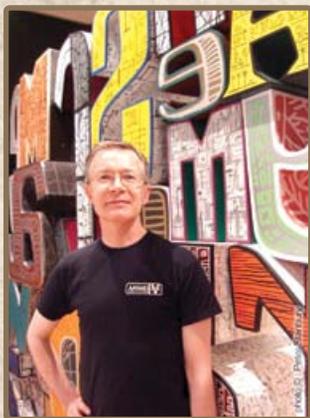
Born in Milan on June 12, 1962, after completing his studies Luca Enoch followed his life-long passion working as a free-lance graphic designer and illustrator both in the editorial and advertising field. In 1990 he took part in the annual contest held by the "International Congress of Comics and Fantasy" at Prato, winning the first prize with his story "Raptus". His professional debut came in July of the following year on the *Fumo di China* #10, with the gloomy fantasy story "Eliah" for which he wrote a second episode, again for FdC.

His big breakthrough came in 1992 with the short story "Bersek" which came out in issue #6 of *Intrepido*. Just a few months later he started the series "Spraylitz" for the same magazine. Right from its start in issue #14, it quickly became very popular with its readers, so much so that it had its own series, published by Star Comics, and winning the 1995 "Fumo di China Prize" for Best Character and Best Series. Later, still for *Intrepido*, Enoch created the comic-strip "Skaters" which was to be taken up in the pages of *L'isola che non c'è*, and the character of "Piotr, il porno coniglio" which has a second episode as yet unpublished. For *Action* he created the comic series "Ninjaboy". For Bonelli, he wrote and illustrated some "Legs Weaver" stories. June 1999 saw the debut of his sixmonthly series with another terrible teenager as its main character - Gea, a fourteen-year-old girl, mad about rock and kendo who divides her life between school, rock sessions with her band and an ongoing battle with intruders from other time-space continuums. Gea's adventures came to an end in November 2007. Enoch's next project is called "Lilith", from the name of the chronoagent heroine of this six-monthly series, that will be at your newsagent's from November 21, 2008.

Predavač, medijska ličnost i kustos za specijalne izložbe posvećene internacionalnoj umetnosti stripa, Pol Gravet je od Edija Kembela dobio nadimak „Čovek na raskrnicama“, a londonski *Tajms* ga slavi kao „najvećeg istoričara forme stripa i grafičkih romana u njegovoj zemlji“. Jedan je od suosnivača uticajnog britanskog magazina o stripu *Iskejp* (1983-1989), direktor Cartoon Art Trust-a (1992-2001) a od 2003. i organizator „Komike“, londonskog Međunarodnog festivala stripa. Piše za *Tajms*, *Gardijan*, *Independent*, *Tajmsov književni dodatak*, *Umetničku reviju*, *Sludenog i zbunjenog*, *Strip junaka* i druge, a autor je i knjiga „Manga: 60 godina japanskog stripa“ (2004.), „Grafički romani: priče koje menjaju život“ (2005.); uz Pitera Stenberija koautor je knjiga „Veliki britanski stripovi“ (2006.) i „Neverovatni čudni stripovi“ (2008.), i urednik je „Mamutske knjige o najboljim kriminalističkim stripovima“ (2008.).

Njegova poslednja knjiga „1001 strip koji morate pročitati pre nego što umrete“ biće objavljena u oktobru. Za više informacija posetite www.paulgravett.com.

Paul GRAVETT

Lecturer, broadcaster and exhibition curator specialising in international comic art, Paul Gravett was nicknamed “The Man at The Crossroads” by Eddie Campbell and hailed by *The Times* of London as “the greatest historian of the comics and graphic novel form in this country.” He co-founded the influential British comics magazine *Escape* (1983-9), directed the Cartoon Art Trust (1992-2001) and since 2003 has organised Comica, the London International Comics Festival. He writes for the *Times*, *Guardian*, *Independent*, *Times Literary Supplement*, *Art Review*, *Dazed & Confused*, *Comic Heroes* and others and is the author of “Manga: 60 Years of Japanese Comics” (2004) and “Graphic Novels: Stories to Change Your Life” (2005), co-author with Peter Stanbury of “Great British Comics” (2006) and “Incredibly Strange Comics” (2008) and editor of “The Mammoth Book of Best Crime Comics” (2008).

His latest book is “1001 Comics You Must Read Before You Die”, out in October. See www.paulgravett.com for more details.

Laurence HEYWORTH

Lorens Hejvort je glavni direktor kompanije „Look and Learn Ltd“ koja poseduje autorska prava za 16 klasičnih dečjih obrazovnih časopisa, uključujući i *Gledaj i uči* (1962-1982). Iz svoje ogromne arhive ilustracija i stripova, kompanija je na internetu stvorila slikovnu biblioteku koja se može posetiti na adresi www.lookandlearn.com. Slike su dostupne za komercijalno licenciranje, ali i za ličnu i obrazovnu upotrebu. I dok je poslovni fokus kompanije na slikovnoj biblioteci, „Look and Learn“ je objavila 48 brojeva časopisa stvorenog od najboljeg materijala, kao i knjigu pod naslovom „The Bumper Book of Look and Learn“. Pre osnivanja kompanije „Look and Learn Ltd“ 2004. godine, Lorens Hejvort je dvadeset godina radio u investicionom bankarstvu u londonskom Sitiju; a pre toga bio je student-istražitelj i predavač engleskog jezika i književnosti na Koledžu Magdalen u Oksfordu.

Laurence Heyworth is Managing Director of Look and Learn Ltd, a company that owns the rights to 16 classic British children's educational magazines, including *Look and Learn* (1962-82). Out of this enormous archive of illustrations and comic strips, *Look and Learn* has created an online picture library which can be visited at www.lookandlearn.com. Images are available for commercial licensing and also for personal/educational use. While the focus of the business is on the picture library, *Look and Learn* has also published 48 issues of a magazine made out of the best of *Look and Learn* and a volume entitled “The Bumper Book of *Look and Learn*”. Prior to setting up *Look and Learn Ltd* in 2004, Laurence Heyworth worked for twenty years in investment banking in the City of London; and before that was a research student and lecturer in English Language and Literature at Magdalen College, Oxford.

CRNOGORSKI NOVINSKI STRIP

MONTENEGRIN NEWSPAPER STRIP

Početkom milenijuma u Crnoj Gori su se naglo počeli umnožavati mediji, između ostalog i dnevna štampa. Time se otvorio prostor za novinski strip. Novinski stripovi, istina, nisu počeli da izlaze otvaranjem mogućnosti, već je uz to bila potrebna svest uredništava. Nju je probudio strip „Mićun“ Simona Vučkovića, koji se pojavljuje jedno kraće vreme u podgoričkom dnevniku *Glas Crnogoraca* tokom juna 2001. godine, a ubrzo i u podgoričkom dnevniku *Dan* gde i danas izlazi. Nakon ovog stripa, pojavljuje se strip „Perica“ u nedeljnom dečijem podlistku podgoričkog dnevnika *Pobjeda*. Krajem 2002. i tokom 2003. godine u podgoričkom nedeljniku *Revija D* izlazi kaiš stripa „Uličari“. Početkom 2003. godine na dečijoj nedeljnoj strani u dnevniku *Dan* kreće strip „Čupka“ (sva četiri stripa su od istog autora). Nakon par meseci kraćeg izlaženja, „Čupku“ zamenjuje „Mrva“ Mirka Zulića koji izlazi do januara 2004. godine kada Zulić počinje da radi dvodnevni strip „Krlé“ umesto „Mićuna“.

Nakon dve godine stripa „Krlé“, više se ne pojavljuje samo on; pored njega počeli su se pojavljivati: „Doktor i pacijent“, „Ded i unuk“, „Pijanci za šankom“, „Par u parku“, itd. Početkom 2005. godine u podgoričkom nedeljniku *Revija D* pojavljuju se dva stripa - „Radioje“ Mirka Zulića i strip koji nema naziva Gorana Šćekića. Krajem 2005. godine, pa sve do polovine 2008. u dnevniku *Pobjeda* pojavljuje se strip „Neka čoče“ Luke Lagatora. Kada su Darko Drljević i Luka Lagator 2006. godine dobili nagrade na međunarodnom konkursu karikature „Umoristi a Marostica“ u Italiji, u disciplini novinskog stripa, scena je bila u zenitu. Iako manje dinamična, scena i dalje postoji. Jubilej od deset godina postojanja, trebalo bi da posluži kao rezime njenog toka, a vreme će pokazati u kojem pravcu će se kretati...

Simon Vučković: „Deset godina crnogorske novinske strip scene 2001/11“, izvod iz teksta.

At the beginning of the millennium in Montenegro the media suddenly started to multiply, among other things, the daily press. This opened up space for a newspaper comic strip. Newspaper comic strips, truth to be told, did not begin to appear with options open, but with the editorial awareness needed. It was woken up with a comic strip “Mićun” by Simon Vučković, appearing for a short time in June 2001 in Podgorica-based daily *Montenegrins’ Voice*, and soon in the Podgorica daily *Dan*, where it is still published. After this comic, there is a strip “Perica” in the Sunday children’s supplement of the Podgorica daily *Victory*. Towards the end of 2002. and in 2003. in Podgorica weekly *Journal D* a daily tier “Vagabonds” is appearing. Early in 2003. on the children’s Sunday page in the daily *Dan* strip “Čupko” begins. All four comics are from the same author. After a few months of being published for a short period of time, “Čupko” is replaced with “Mrva” by Mirko Zulić, appearing till January 2004 when Zulić has started to work on a two-day strip “Krlé” instead of “Mićun”.

After two years, “Krlé” is not the only feature; along with it there are: “A Doctor and the Patient”, “Grandpa and his Grandson”, “Drunkards at the Bar”, “A Couple in the Park” and so on. Starting in 2005 in Podgorica weekly *Review D* two strips are beginning - “Radioje” by Mirko Zulić and nameless comic by Goran Šćekić. Towards the end of 2005 and until the mid-2008 the daily *Victory* is publishing “Let it be, Man” strip by Luka Lagator. When Darko Drljević and Luka Lagator won the international cartoon awards “Umoristi a Marostica” in Italy (2006) in the daily comic strip category, Montenegrin comics scene was at its zenith. Although less dynamic nowadays, it still exists. This ten year jubilee of continuous presence should represent a resume of its existence and the time shall show the direction it is taking in the future...

Simon Vučković: “A decade of the Montenegrin Comics Scene 2001/2011”, a text’s excerpt.

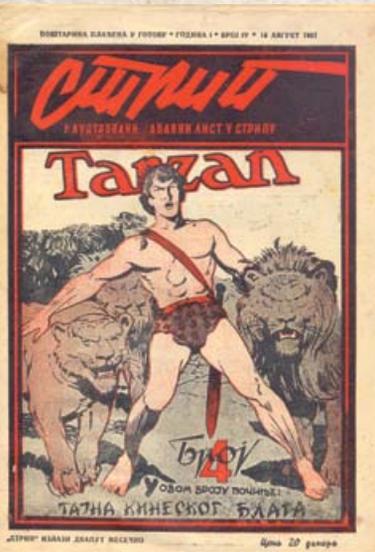

60 godina od pojavljivanja ILUSTROVANOG ZABAVNOG LISTA STRIP Six Decades Since the Appearance of STRIP, THE ILLUSTRATED ENTERTAINMENT MAGAZINE

Prvi stripovi i stripovana izdanja u poratnoj Jugoslaviji pojavili su se u drugoj polovini 1945. godine, ali su nakon negativnih reakcija političkih moćnika i intervencije nadležnih sudskih organa, nestali, tako reći preko noći, ne samo iz novina nego i sa kioska.

Postepeno popuštanje ideoloških i političkih stega, nakon sukoba sa SSSR-om 1948. godine i rezolucije Informburoa, kao i uvođenje tržišnih principa u novinsko izdavačku delatnost povoljno su se odrazili i na medij stripa. To je dovelo do povratka stripa na stranice listova i časopisa kao i do pojave prvih specijalizovanih strip listova. Tako je Borivoje B. Popović 1. jula 1951. godine u Beogradu izdao prvi broj lista nazvanog jednostavno *Strip*. Kao odgovorni urednik *Stripa* bio je potpisan Branko M. Kostić. U prvom broju izdavači su obavestili svoje čitaoce da pokretanjem lista žele „da popune prazninu u našoj izdavačkoj delatnosti“ i da „naše pisce i crtače podstaknu na veću aktivnost, kako bi se stvorio i dobar domaći, savremeni strip“. U tom smislu pozvani su na saradnju pisci, crtači pa čak i kritičari. Opravdano strahujući od eventualnih kritika i mogućih napada, oni su se ogradili od sadržine svojih stripova: „Ovi, kao i većina sledećih romana najvećim su delom plod mašte i često nemaju nikakve veze sa stvarnošću“.

Strip je po svojoj opremi, formatu, ali i repertoaru podsećao na predratni „Mika Miš“ iz koga je i preuzeo stripove: „Tarzan“ Berna Hogarta, „Bufalo Bil“ Sergeja Solovjeva, „Mandrak“ (Mandrake the Magician) Foka (Lee Falk) i Dejvisa (Phil Davis) i „Groficu Margo“ Konstantina Kuznjecova koja je objavljivana pod naslovom „Margo“. U četvrtom broju, od 15. avgusta 1951. godine, uvršten je i strip „Tajna kineskog blaga“ (”Ming Foo“) koga je crtao Nikolas Afonski (Nicholas Afonsky), a koji je pre rata objavljivao u *Politici* i *Politikinom zabavniku* pod veoma dugačkim naslovom „Pustolovine malog Džonija, mornara Toma Trauta i kineza Šang Lina“. Samo dve nedelje kasnije, 1. septembra, odštampan je peti, kako se ispostavilo, poslednji broj *Stripa*. Ovaj broj predstavlja pravi raritet i veoma je tražen kod kolekcionara, jer nije stigao na kioske pošto je zapljenjen u štampariji. U njemu je započeo i jedan premijerni strip Radoice Ilija i Božidara Veselinovića. Radilo se o adaptaciji poznatog romana Augusta Šenoa „Čuvaj se senjske ruke“. *Strip* je imao 16 strana, formata 21x29.5 cm, izlazio je dvaput mesečno i koštao 20 dinara. Redakcija se nalazila u Knez Mihailovoj ulici br. 24. štampan je u crno-beljoj tehnici, izuzev naslovnog i srednjih strana koje su otkiskivane u dve boje (crvena i crna), u štampariji „Rad“ koja se nalazila u Skadarskoj ulici br. 33.

First comic strips and editions dedicated to comics in Yugoslavia after the WW2 have appeared in the second half of 1945, but due to the negative reactions of the political powers-that-be and interventions of the judicial authorities they've disappeared overnight, so to speak; not only from the papers but from the newsstands too.

Gradual release of the ideological and political stranglehold after the conflict with USSR in 1948 and the Informbureau Resolution, along with the market economy principles introduced in newspaper publishing strategy, have reflected favourably on the comics medium, too. That has resulted with the return of comics to the pages of papers and magazines along with the emergence of first specialized comics publications. That's how Borivoje B. Popović has started on 1st of July 1951 in Belgrade the first issue of a publication simply entitled *Strip*. Branko M. Kostić has been credited as Editor-in-Chief. In the first issue publishers have informed their readership of their intention "to fill-in the gap in the publishing area" and "to motivate our writers and artists to become more active so they can create good home-made modern comics". According to that intention writers and illustrators were invited to contribute, even including critics. With justified fear of any criticism and potential attacks, they have distanced themselves from the contents of their comic: "These, along with majority of the following novels are mostly the figments of imagination and have no connections whatsoever with reality".

With its design, size and also the content *Strip* resembled the pre-war *Mika Miš* magazine from which it has taken over the following comics: Burne Hogarth's "Tarzan", Sergei Solovyev's "Buffalo Bill", Falk's and Davies' "Mandrake the Magician" and Konstantin Kuznyetsov's "Countesse Margot" which was published simply as "Margot". In the fourth issue from August 15th 1951 "Ming Foo" by Nicholas Afonsky was included after its first appearance before WW2 in *Politika* and *Politikin Zabavnik* under the very elaborate long title "Adventures of little Johnny, Tom Trout the Sailor and Shang Lin the Chinese". Only two weeks later, on September the 1st, the fifth - and soon it has turned out, the last - issue of *Strip* was printed. That issue remains as the genuine rarity and is sought after very fervently by collectors since it has never reached the newsstands due to seizing in the printing plant. In it the premiere comics work by Radoica Ilić and Božidar Veselinović was to be launched. That was to be the adaptation of the renown August Šenoa novel "Beware the Hand of Senj". *Strip* used to have 16 pages sized 21x29.5 centimetres, it was published twice a month and was priced at 20 dinars. The offices were in 24 Knez Mihailova St. The magazine was black and white, except for the cover and the middle section that was printed in two colours (red and black) at the "Rad" printers in 33 Skadarska Street.

STRIPOVI KOJE SMO VOLELI - Izbor stripova i stvaralaca sa prostora bivše Jugoslavije u XX veku
Živojin Tamburić, Zdravko Zupan i Zoran Stefanović

THE COMICS WE LOVED - Selection of 20th Century Comics and Creators from the Region of Former Yugoslavia
Živojin Tamburić, Zdravko Zupan and Zoran Stefanović

Kada na jednom mestu dobijete uredno pobrojane najvažnije autore, izdanja, urednike, teoretičare i kritičare stripa, onda to znači da je pred vama vodič u koji možete imati beskrajno poverenje.

— MOMČILO RAJIN, istoričar umetnosti, urednik i publicista

U ovoj knjizi, smeli i oštromniri priređivači ostvarili su izuzetno postignuće, pročešljavajući hiljade tabli stripova i stripskih kritika, i destilovali opčinjavajuću azbuku crtača i scenarista koji su oblikovali i razvijali ne samo strip svoje domovine već u nekoliko slučajeva i svetski strip.

— POL GRAVET, pisac, selektor izložbi, istoričar međunarodnog stripa, direktor Festivala „Comica“ u Londonu.

When you have in one place a complete overview of the most important authors, magazines and critics of comics, it means you have a guide which you can absolutely trust.

— MOMČILO RAJIN, art historian, editor and author

In this book, these intrepid, discriminating compilers have realised an exceptional achievement by combing diligently through thousands of pages of comics and comics reviews to distil a captivating alphabet of artists and writers who have shaped and enhanced not only the comics of their homeland but in several cases the comics of the world.

— PAUL GRAVETT, writer, curator, international comics historian, director of Comica Festival, London

Darko Perović, DUBOKO I HLADNO – započete priče, System Comics, Beograd 2011.
Darko Perović: DEEP AND COLD – Unfinished Stories, System Comics, Belgrade 2011

„Duboko i hladno“ je vrlo težak, vrlo mračan horor prvobitno urađen za izdavača Đozepa Tutena. Da li je strah emocija koju si pre tog serijala ikada poželeo da izazoveš kod svojih čitalaca?

Preneti ili izazvati bilo kakvu emociju putem crteža ili teksta je uvek izazov.

„Duboko i hladno“ je nastalo u danima kada sam živeo u Španiji – danima besparice, problema, rata u Jugi i borbe za opstanak na stranoj teritoriji... Neizvesnost, hladnoća u stomaku, razočaranje i svakodnevna napetost su, na žalost, moje uspomene iz prelepe Barselone. Rekao bih da je to što sam doživljavao u to vreme, 1992. godine, preneto u tim pričama potpuno svesno. Srećom, za razliku on mojih junaka, ja sam izronio na vreme...

„Izronio sam na vreme...“, izvod iz intervjuva sa Darkom Perovićem.

Razgovor vodio: Marko Stojanović.

‘Deep and Cold’ is a very heavy, very dark horror initially done for a publisher Josep Toutain.

Is fear the emotion you wished to invoke in your readers before that serial?

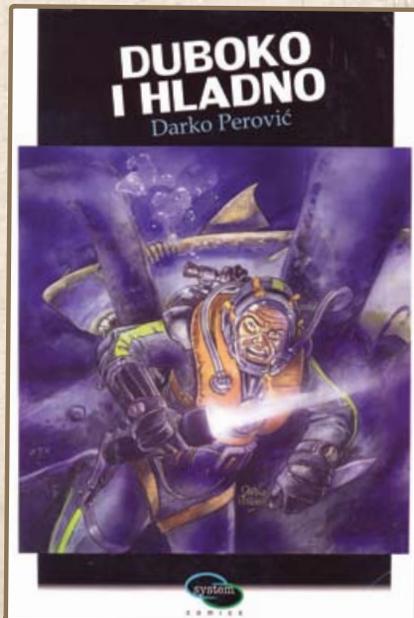
Transferring or invoking any emotion through the drawings or writings is a challenge always.

‘Deep and Cold’ was created during the days I lived in Spain – the days of poverty, problems war back home and struggle for survival on the foreign territory..

Uncertainty, cold in stomach, disappointments and everyday tensions are my memories of the beautiful Barcelona, unfortunately. I’d say that things I’ve lived through at the time, in 1992, got transferred into those stories thoroughly consciously. Luckily, unlike my characters, I managed to reach the surface on time...

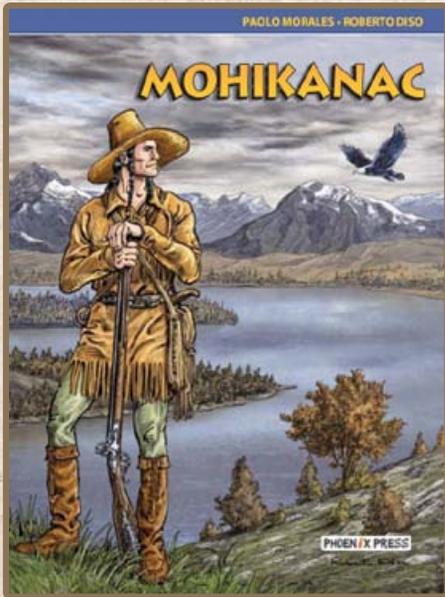
‘I managed to reach the surface on time...’

an excerpt from the interview with Darko Perović, conducted by Marko Stojanović

Promocija izdavačke kuće Phoenix Press Beograd | Gost: ROBERTO DIZO (Italija)
Phoenix Press Publishing house, Belgrade, promotion | Guest: ROBERTO DIZO (Italy)

Roberto DIZO

Roberto Dizo je rođen 16. aprila 1932. godine u Rimu. Sa 22 godine počinje da radi za izdavačku kuću „Vittorioso“, a potom dobija ponudu da pređe u studio „Doliti“, gde za britansko tržište crta ratne serijale „Rat na moru“, „Bitka“ i „Zip Nolan“. Nakon toga za francuskog izdavača „Editions Aventures et Voyages“ radi na „Lanselotu“ i „Diku Panteru“.

Od 1960. godine povremeno radi i za nemačko tržište, mahom crtajući stripove za odrasle. Sredinom sedamdesetih godina XX veka, izdavačka kuća Serdo Bonelli Editore pokreće serijal „Mister No“, priču o američkom pilotu koji se nakon Drugog svetskog rata povlači u Amazoniju. Prva priča koju je Dizo radio je „Čovek iz Gvajane“ (brojevi 6 i 7), a kasnije je uradio ukupno još 44 priče. Pored rada na redovnoj seriji, nacrtao je i osam specijalnih brojeva (1-7 i 9), kao i almanah koji je izašao 1998.

Nakon što je Galijeno Feri prestao da crta naslovne strane Mister Noa, Dizo preuzima na sebe taj zadatak, a prva naslovna strana koju je nacrtao jeste broj 116, „Dolina mrtvih“. Obzirom na to da je završetak Mister Noa bio praktično pitanje trenutka, Dizo uz izradu naslovnih strana za poslednje epizode prelazi u crtačku ekipu najpoznatijeg serijala kuće „Serdo Bonelli Editore“ - Teksa Vilera. Njegov debi za Teksa predstavlja Maxi izdanje iz 2003. godine, „Sin vetra“, a u narednim godinama crta almanah „Na zemlji Klamata“ i Maxije „Fort Sahara“ i „Ljudska zver“. U međuvremenu je za mini-serijal „Skriveno lice“ uradio jednu epizodu, po scenariju Đanfranka Manfredija. Poslednje što je do sada uradio je album „Mohikanac“, koji je u Italiji izašao krajem 2010. godine.

Roberto Dizo was born on April 16, 1932 in Rome. At the age of 22 he started working for publisher 'Vittorioso', where he made a couple of comics in cooperation with Santo D'Amico. Later on, he was affiliated with the 'Giolitti' studios, where he produced mainly war stories for the British Fleetway Agency, such as 'War at sea', 'The battle', 'Zip Nolan'. For the French market, he provided artwork to 'Lancelot' and 'Dan Panther' for 'Editions Aventures et Voyages'.

From 1960 he occasionally worked for the German market, mostly on adult strips. In the mid-seventies of the twentieth century, publisher 'Sergio Bonelli Editore' started new series 'Mister No', the story of an American pilot who withdraws to the heart of Amazon rainforest after the World War II. The first 'Mister No' story Dizo did was 'The man from Guyana' (issues 6 and 7). Afterwards he did a total of 44 stories. Beside his work on regular series, he drew eight special issues (1-7 and 9), along with almanac in 1998.

After Galiano Ferri stopped doing covers of 'Mister No', Dizo took over that assignment. The first cover he did was issue number 116, 'Valley of the dead'. Knowing that completion of the 'Mister No' was a matter of time, Dizo switched to the staff of the most successful 'Sergio Bonelli Editore' series - 'Tex Willer'. His debut for 'Tex' was 2003 maxi edition, 'Son of the wind', and in next few years he drew 110 page story 'The Klamath land' and another pair of maxis, 'Fort Sahara' and 'Human beast'. In the meantime he did one issue for the mini-series 'The hidden face', for the Gianfranco Manfredi's script. Last thing he did was one-shot 'Mohican', at the end of 2010.

**MEĐUNARODNI
SALON STRIPA**
SKC BELGRADE

**INTERNATIONAL
COMICS FESTIVAL**
29. 09 - 02. 10. 2011.

Gosti Salona

Marco NIZZOLI (Italija)
Luca ENOCH (Italija)
Paul GRAVETT (Velika Britanija)

Gosti po programu:

Laurence HEYWORTH (Velika Britanija)
Roberto DISO (Italija)
Darko PEROVIĆ (Srbija)
Živojin TAMBURIĆ (Srbija)
Simon VUČKOVIĆ (Crna Gora)
Goran ŠČEKIĆ (Crna Gora)
Aleksandar SOTIROVSKI (Makedonija)
Borislav STANOJEVIĆ (Srbija)
Zoran ĐUKANOVIĆ (Srbija)

DOBITNIK PRIZNANJA

ZA DOPRINOS SRPSKOM STRIPU:

Novica KRULJEVIĆ (1927), Beograd

NAGRADE I PRIZNANJA

ZA STRIP IZDAVAŠTVO U SRBIJI:

- „SREČKO JOVANOVIĆ“, nagrada izdavačke kuće „Dečje Novine Dositej“ Gornji Milanovac:
Dobitnik: Vasa PAVKOVIĆ, Beograd
- PRIZNANJE ZA NAJBOLJEG IZDAVAČA DOMAĆEG STRIPA 2010/2011:
Dobitnik: Izdavačka kuća KOMIKO, Novi Sad
- PRIZNANJE ZA NAJBOLJE INOSTRANO IZDANJE U SRBIJI 2010/2011:
Dobitnik: Izdavačka kuća Darkwood, Beograd za izdanje KONAN, DIVLJI MAĆ SIMERIJE, Knjiga 1 - po romanima Roberta Ervina Hauarda Savage sword of Conan 1 – 7 plus priča iz delova The Hyborian Age

JUBILEJI SRPSKOG STRIPA:

- 60 godina od pojavljivanja ILUSTROVANOG ZABAVNOG LISTA “STRIP”
- 10 godina izdavačke kuće SYSTEM COMICS
- 10 godina magazina STRIP PRESSING

Guests of the Festival

Marco NIZZOLI (Italy)
Luca ENOCH (Italy)
Paul GRAVETT (United Kingdom)

Convention Guests:

Laurence HEYWORTH (United Kingdom)
Roberto DISO (Italy)
Darko PEROVIĆ (Serbia)
Živojin TAMBURIĆ (Serbia)
Simon VUČKOVIĆ (Montenegro)
Goran ŠČEKIĆ (Montenegro)
Aleksandar SOTIROVSKI (Macedonia)
Borislav STANOJEVIĆ (Serbia)
Zoran DJUKANOVIĆ (Serbia)

WINNER OF THE AWARD FOR THE

CONTRIBUTION TO SERBIAN COMICS STRIP:

Novica KRULJEVIĆ (1927), Belgrade

AWARDS AND PRIZES

FOR COMICS PUBLISHING IN SERBIA:

- Winner Of The Award “Srećko Jovanović” For Publishing In Comics Domain:
(given by „Dečje Novine Dositej“ Publishing and Gornji Milanovac municipality): Vasa PAVKOVIĆ, Belgrade
- WINNER OF THE AWARD FOR THE BEST PUBLISHER OF DOMESTICALLY ORIGINATED COMICS 2010/1011:
KOMIKO Publishing, Novi Sad
- WINNER OF THE AWARD FOR THE BEST PUBLICATION OF THE FOREIGN MATERIAL IN SERBIA 2010/2011:
Darkwood Publishing, Belgrade for Series CONAN THE SAVAGE SWORD OF CIMMERIA, Book 1 – based on Robert Erwin Howard’s novels Savage Sword of Conan 1-7 plus short stories from the parts of The Hyborian Age

ANNIVERSARIES OF SERBIAN COMICS:

- Six Decades Since the Appearance of Strip, The Illustrated Entertainment Magazine
- 10 years of SYSTEM COMICS Publishing
- 10 years of STRIP PRESSING magazine

MEĐUNARODNI SALON STRIPA

SKC BEOGRAD
29. 09 - 02. 10. 2011.

PROGRAM SALONA

29. septembar, četvrtak

15:00 – 22:00, **Happy Centar SKC:** BERZA STRIPA

19:00, OTVARANJE IZLOŽBI SALONA 2011:

Srećna Galerija: KONKURS 2011 – IZLOŽBA NAGRAĐENIH RADOVA

Mala sala: KONKURS 2011 – IZLOŽBA NAJUSPELJIH RADOVA

Galerija SKC: Marco NIZZOLI (Italija), izložba gosta Salona

Velika sala: Luca ENOCH (Italija), izložba gosta Salona

Galerija Cirkus: „NOVICA KRULJEVIĆ – dobitnik priznanja za doprinos srpskom stripu“, priredio Zdravko Zupan

Galerija Art@Art: : CRNOGORSKI NOVINSKI STRIP, priredio Simon Vučković

(izložbe su otvorene od 10.00 – 20.00)

19:30, **Velika sala:** Lazaro Del Toro Vega (CUBA), muzički hepening

20:00, **Velika sala:** CEREMONIJA SVEČANOG OTVARANJA SALONA I DODELA NAGRADA

30. septembar, petak

11:00 – 22:00, **Happy Centar SKC:** BERZA STRIPA

16:00, **Velika sala:** STRIPOLIS br.3, promocija strip magazina

16:30, **Velika sala:** CRNOGORSKI NOVINSKI STRIP, Simon VUČKOVIĆ, Goran ŠČEKIĆ, predavanje i tribina

17:15, **Velika sala:** Darko PEROVIĆ, „Duboko i hladno“, System Comics Beograd, promocija albuma

18:00, **Velika sala:** Roberto DISO (Italija), promocija izdavačke kuće Phoenix Press, Beograd

19:00, **Velika sala:** Luca ENOCH (Italija), predstavljanje gosta Salona

20:00, **Velika sala:** Marco NIZZOLI (Italija), predstavljanje gosta Salona

01. oktobar, subota

11:00 – 22:00, **Happy Centar SKC:** BERZA STRIPA

11:00 – 17:00, **Velika sala:** CRTAČI CRTAJU ZA VAS, radionica

14:00 – 17:00, **Velika sala:** STRIP GRAFF SESSION, majstori stripa na delu, moderator Bojan M. Đukić

17:00, **Velika sala:** Zoran ĐUKANOVIĆ, „Carlos Trillo & Domingo Roberto Mandrafina: Noć bez kraja; Iguana - analiza stila“, predavanje

17:45, **Velika sala:** Svečana skupština Udruženja stripovskih umetnika Srbije

18:00, **Velika sala:** Paul GRAVETT (Velika Britanija), „BRITANSKI STRIP U 20. VEKU“, predavanje

19:00, **Velika sala:** Živojin TAMBURIĆ, Zdravko ZUPAN, Zoran STEFANOVIĆ, „STRIPOVI KOJE SMO VOLELI

- Izbor stripova i stvaralaca sa prostora bivše Jugoslavije u XX veku“, promocija strip antologije

20:00, **Velika sala:** Borislav STANOJEVIĆ, Aleksandar SOTIROVSKI, Dinko TUCAKOVIĆ, „KAPETAN NITRAT vol. 3&4“, predpromocija

20:30, **Velika sala:** FILMFORUM SKC, izbor animiranih filmova po scenariju i u režiji Nikole MAJDAKA, od 1963. do danas

02. oktobar, nedelja

11:00 – 22:00, **Happy Centar SKC:** BERZA STRIPA

11:00 – 16:00, **Velika sala:** CRTAČI CRTAJU ZA VAS, radionica

16:00, **Velika sala:** Dragan Bosnić, „KRATEŽ“ br.12, promocija strip fanzina

16:30, **Velika sala:** JUBILEJI: 10 godina magazina STRIP PRESSING

17:00, **Velika sala:** VEKOVNICI, promocija strip serijala

17:30, **Velika sala:** KOMIKO, Novi Sad, promocija izdavača

18:00, **Velika sala:** DARKWOOD, Beograd, promocija izdavača

18:30, **Velika sala:** „Hugo Prat, ŽELJA DA SE BUDE BESKORISTAN- Sećanja i razmišljanja; Razgovori sa Dominikom Ptifoom“,

JP Službeni glasnik 2011. (Prevod sa francuskog Miodrag Marković). Promocija knjige. Govore: Miša Kurtović, Vasa Pavković

19:00, **Velika sala:** Paul GRAVETT (Velika Britanija), „1001 Comics You Must Read Before You Die“

- NAJZNAČAJNIJA DELA SVETSKOG STRIPA U 20. VEKU, predavanje

20:00, **Velika sala:** Laurence HEYWORTH (Velika Britanija), „Look and Learn Picture Library“, predavanje

21:00, **Velika sala:** SUPERHEROJI (Superheroes), dokumentarni film (90 minuta)

kamera, scenario i režija: Majkl Barnett (Michael Barnett), Produkcija: Theodore James Productions, USA, 2011

(Međunarodni salon stripa zadržava pravo izmene programa)

(Radno vreme galerija tokom trajanja Salona je 10:00 – 20:00)

INTERNATIONAL COMICS FESTIVAL

SKC BELGRADE
SEP. 29TH - OCT. 2ND 2011

PROGRAM OF THE FESTIVAL

September 29, Thursday

15:00 – 22:00, **Happy Center SKC:** COMIC BOOK MARKETPLACE

19:00, **OPENING OF THE FESTIVAL EXHIBITIONS:**

Happy Gallery: CONTEST 2011 – EXHIBITION OF THE AWARDED COMICS

Small Hall: CONTEST 2011 – EXHIBITION OF THE COMICS SELECTED BY THE JURY

SKC Gallery: Marco NIZZOLI (ITA), Guest's Exhibition

Main Hall: Luca ENOCH (ITA), Guest's Exhibition

Circus Gallery: "Novica Kruljević – Winner of the Award for the contribution to Serbian Comic strip", documentary exhibition

Gallery Art@Art: Montenegrin Newspaper Strip, documentary exhibition

(Exhibitions are open from 10:00 to 20:00)

19:30, **Main Hall:** Lazaro Del Toro Vega (CUBA), Percussion performance

20:00, **Main Hall:** OPENING AND AWARDS CEREMONY OF THE 9th INTERNATIONAL COMICS FESTIVAL

September 30, Friday

11:00 – 22:00, **Happy Center SKC:** COMIC BOOK MARKETPLACE

16:00, **Main Hall:** STRIPOLIS Magazine vol.3, promotion

16:30, **Main Hall:** MONTENEGRIN NEWSPAPER STRIP, Simon VUČKOVIĆ, Goran ŠČEKIĆ, presentation

17:15, **Main Hall:** Darko PEROVIĆ: Deep and Cold – Unfinished Stories, System Comics, Belgrade 2011. presentation of the Graphic novel

18:00, **Main Hall:** Roberto DI SO (Italy), promotion of Phoenix Press publishing house, Belgrade

19:00, **Main Hall:** Luca ENOCH (ITA), introducing Festival's Guest

20:00, **Main Hall:** Marco NIZZOLI (ITA), introducing Festival's Guest

October 1, Saturday

11:00 – 22:00, **Happy Center SKC:** COMIC BOOK MARKETPLACE

11:00 – 17:00, **Main Hall:** ARTISTS SKETCH FOR YOU, workshop

14:00 – 17:00, **Main Hall:** STRIP GRAFF SESSION, masters of comics at work, moderated by Bojan M. Đukić

17:00, **Main Hall:** Zoran DJUKANOVIĆ, "Carlos Trillo & Domingo Roberto Mandrafina:
THE BIG HOAX / THE IGUANA - analysis of the artistic style," lecture

17:45, **Main Hall:** Gala Assembly of the Society of Comic Strip Artists of Serbia

18:00, **Main Hall:** Paul GRAVETT (UK), "Great British Comics", Lecture

19:00, **Main Hall:** Živojin TAMBURIĆ, Zdravko ZUPAN, Zoran STEFANOVIĆ, „THE COMICS WE LOVED – Selection of 20th Century Comics and Creators from the Region of Former Yugoslavia", presentation of the comics anthology

20:00, **Main Hall:** Borislav STANOJEVIĆ, Alexander SOTIROVSKI, Dinko TUČAKOVIĆ: "CAPTAIN NITRATE vol.3 & 4" promotion

20:30, **Main Hall:** FILMFORUM SKC, selection of animated films written and directed by Nikola MAJDAK, since 1963

October 2, Sunday

11:00 – 22:00, **Happy Center SKC:** COMIC BOOK MARKETPLACE

11:00 – 16:00, **Main Hall:** ARTISTS SKETCH FOR YOU, workshop

16:00, **Main Hall:** Dragan Bosnić: "KRATEŽ" No12, comics fanzine promotion

16:30, **Main Hall:** ANNIVERSARIES-10 years of STRIP PRESSING Magazine

17:00, **Main Hall:** VEKOVNICI, promotion of the comics series

17:30, **Main Hall:** KOMIKO, Novi Sad, promotion of the Publisher

18:00, **Main Hall:** DARKWOOD, promotion of the Publisher

18:30, **Main Hall:** "Le désir d'être inutile / Hugo Pratt", JP Sluzbeni Glasnik Publishing house, Belgrade, 2011, book launch

19:00, **Main Hall:** Paul GRAVETT (UK), "1001 Comics You Must Read Before You Die"

lecture about THE MOST IMPORTANT COMICS STRIP WORKS OF THE 20th CENTURY

20:00, **Main Hall:** Laurence HEYWORTH (UK), lecture "Look and Learn Picture Library"

21:00, **Main Hall:** SUPERHEROES Documentary, written and directed by Michael Barnett, Theodore James Productions, USA, 2011

(International Comics Festival reserves the right to modify the program)

IMPRESSUM

9. MEĐUNARODNI SALON STRIPA, Beograd, 2011.

9th INTERNATIONAL COMICS FESTIVAL, Belgrade, 2011

Izdavač / Publisher

Studentski kulturni centar Beograd / Student Cultural Center (SKC), Belgrade
Kralja Milana 48; tel. (+381 11) 360 20 11, fax. (+381 11) 360 20 20, www.skc.org.rs

Za izdavača / For the publisher

Slavoljub Veselinović, direktor SKC-a / Director of SKC

Urednik izdanja / Editor

Milosav Pješčić

Dizajn i prelom / Design and Typesetting

Predrag Mladenović

Prevod / Translation

Bojan M. Đukić

Lektura i korektura / Copy-editing and Proofreading

Uroš Begović

Fotografije / Photographs

**Predrag Mladenović, Milosav Pješčić,
Marian Mirescu, Srđan Veljović**

Štampa / Printed by

Margo art, Beograd

Tiraž / Circulation

500

Beograd 2011.

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

741.5:069.9(497.11)"2011"

741.5

MEĐUNARODNI salon stripa (9 ; 2011 ; Beograd)

[Deveti međunarodni salon stripa]

9. međunarodni salon stripa, Studentski kulturni centar, Srećna galerija, Beograd = 9th International Comics Festival, Student Cultural Center, Happy Gallery, Belgrade / [urednik, editor Milosav Pješčić ; prevod, translation Bojan M. Đukić ; fotografije, photographs Predrag Mladenović ... et al.]. - Beograd : Studentski kulturni centar = Belgrade : Student Cultural Center, 2011 (Beograd : Margo art). - [56] str. : ilustr. ; 24 cm

Deo teksta uporedo na srp. i engl. jeziku. -

Tiraž 500. - Str. [3]: Konkurs 2011 /

Aleksandar S. Janković.

ISBN 978-86-80957-53-1

1. Пјешчић, Милосав, 1970- [уредник]

[фотограф]

а) Међународни салон стрипа (9 ; 2011 ; Београд)

COBISS.SR-ID 186065676

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

COMPUTERLAND

